

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горвий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* М. Закіров, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Симоненко, І. Рудь, В. Ворошилов, Ю. Якименко, О. Рябокони. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

№ 60

(1 листопада 2016 р.)

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	10
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	19
ПОЛІТИКА.....	31
ЕКОНОМІКА	34
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	45

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Національна Рада реформ представила звіт за дев'ять місяців 2016 р.

Заступник глави Адміністрації Президента України, секретар Національної ради реформ Д. Шимків на прес-конференції відзвітував про результати роботи проектного офісу Нацради, а також представив звіт «Моніторинг прогресу реформ за дев'ять місяців 2016 р.».

Високі темпи розробки і впровадження реформ армії, виборчої системи, децентралізації, системи державних закупівель, освіти вказують на високу ефективність діяльності Нацради та компетентність команди, яка протягом двох років у цілодобовому режимі працювала над цими реформами.

Д. Шимків наголосив, що в рамках антикорупційної реформи запущено комунікаційну платформу «Декорупція» з метою забезпечення ефективної комунікаційної підтримки антикорупційних ініціатив. Крім того, 1 вересня 2016 р. система е-декларування прийнята в постійну експлуатацію.

Запущено реформу публічних закупівель. Завдяки використанню електронної системи публічних закупівель ProZorro понад 5 млрд грн вивільнених державних коштів можуть бути використані більш ефективно – на пріоритетні проекти в економічній і соціальній сферах. Приріст у III кварталі становив 3 млрд грн.

Започатковано та ефективно впроваджується реформа децентралізації. У 2016 р. створено та проведено вибори у 25 новоутворених громадах. Профільним міністерством розглянуто й затверджено 1 тис. 183 проектні заявки від 159 об'єднаних громад щодо реалізації субвенції на розвиток інфраструктури. Загальна сума реалізації проектів – 953 млн грн. Усього виділено 1 млрд грн. Доходи загального фонду 159 ОТГ зросли майже в сім разів.

У рамках реформи правоохоронної системи з листопада 2015 р. по вересень 2016 р. тривала атестація співробітників Національної поліції. Усього атестацію проходило понад 68 тис. працівників. Понад 5 тис. не пройшли її.

У рамках дерегуляції спрощено регулювання у ключових галузях – для економічного розвитку держави і створення сприятливого бізнес-клімату.

Проведено консультації з урядом стосовно концепції реформування сектору охорони здоров'я. На посаду заступника в. о. міністра охорони здоров'я призначено П. Ковтонюка, який до травня 2016 р. був проектним менеджером цієї реформи у проектному офісі Нацради реформ.

Серед етапів проведення судової реформи у III кварталі 2016 р. набув чинності ряд законів, зокрема конституційні зміни та «Про судоустрій та статус суддів». Очікується ухвалення двох важливих законів «Про вищу раду правосуддя» та «Про Конституційний Суд».

Триває реформування фінансового сектору. 15 вересня Рада директорів Міжнародного валютного фонду (МВФ) завершила другий перегляд виконання Україною економічної програми, підтриманої кредитом розширеного фінансування (Extended Fund Facility Arrangement, EFF), і схвалила виділення третього траншу цього кредиту на суму близько 1 млрд дол. Протягом року обсяг депозитів зріс до 200 млрд грн.

У рамках реформи енергетики затверджено 199 місцевих програм енергоефективності. Україна відмовилася від купівлі російського газу.

У процесі реформування управління державною власністю 36 державних компаній (85 % усіх активів) із 45 отримали висновки про проходження аудиту фінансової звітності або перебувають у процесі аудиту.

За ініціативою Президента у рамках реформи сектору національної безпеки та оборони було ініційовано проект співпраці з RAND Corporation.

«Хочу зауважити, що проведення реформ в умовах гібридної війни з агресором, анексії частини території та окупації іншої є складним завданням, яке потребує нових підходів та інструментів. Приємно бачити, що проектний підхід стає основною формою роботи у державі. Адже проект базується на конкретному результаті, має початок і кінець, а також залежить від команди людей, які мають створити продукт», – відзвітував Д. Шимків.

Заступник глави Адміністрації Президента України також розповів, що проектний офіс НРР (Національної ради реформ) буде розділено на офіс упровадження реформ (Reforms Delivery Office) та офіс підтримки Національної ради реформ. Офіс упровадження реформ підпорядковуватиметься безпосередньо Прем'єр-міністрові України для максимально швидкої та ефективної їх імплементації.

Офіс підтримки Національної ради реформ продовжить організовувати засідання Національної ради реформ, проводитиме моніторинг і підтримку заходів, а також співпрацюватиме та сприятиме роботі RDO в уряді.

31 жовтня проектний офіс Національної ради реформ провів свій останній робочий день.

Повний звіт про діяльність національної ради реформ у 2016 р. доступний за

посиланням: http://reforms.in.ua/ua/system/files/reports/full_report_9_months_2016.pdf

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 31.10).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

М. Дем'яненко, мол. наук. співроб. ФПУ НБУВ

Партія «Національний корпус» – новий гравець української політики

14 жовтня 2016 р. в Україні з'явилася нова політична партія – «Національний корпус». Цього дня в Києві відбувся установчий з'їзд партії, на якому, зокрема, було прийнято її статут і програму. Основу новоствореної політичної сили становлять члени громадської організації «Цивільний корпус «Азов»». Корпус було засновано як політичне крило однойменного батальйону, а згодом і полку. Офіційно вони не пов'язані один з одним, але керівництво ЦК (Цивільного корпусу «Азов») і частково його актив складається з колишніх бійців «Азову». Також до складу «Національного корпусу» ввійшли ветерани полку «Азов», волонтери й патріоти України, а його очільником став народний депутат України, экс-командир полку «Азов» А. Білецький, його першим заступником – керівник штабу ЦК «Азов» Н. Кравченко.

Переважну більшість із майже 300 делегатів з'їзду «Національного корпусу» становили молодики спортивної статури. Частина з них прийшла на з'їзд у камуфляжі, частина – у вбранні, характерному для футбольних ультрас. У холі столичного Будинку архітектора (саме тут відбувався захід) розповсюджувалися праці теоретиків українського націоналізму, «права» періодика та книга про «широкинську операцію», тобто про бої за участі бійців полку «Азов». Учасників з'їзду, на вигляд старших 30 років, було дуже небагато, але серед них виділявся Л. Лук'яненко, який виступив зі вступним словом.

Основними програмними положеннями «Національного корпусу» стали дещо спірні пункти щодо відновлення ядерного потенціалу України, націоналізації стратегічних підприємств і легалізації вогнепальної зброї. Більше того, члени новоствореної партії мають намір ініціювати громадські обговорення з питання відновлення в Україні страти за державну зраду й розкрадання в особливо великих розмірах державних коштів для чиновників вищих рангів (цей пункт прямо суперечить як внутрішнім, так і ратифікованим Україною міжнародним нормативним документам). Також члени партії пропонують залучити технології в Україну, розвивати атомну енергетику. У зовнішньополітичному руслі «Національний корпус» виступає за розрив відносин з РФ, а також не вважає за потрібне «долучатися до брюссельської бюрократії». У кулуарах з'їзду про це говорив депутат парламенту та колишній боєць «Азова» О. Петренко: «На Майдані за ЄС виступали тільки ті люди, які були на сцені та біля сцени. Ті хлопці, які билися на барикадах, билися не за ЄС, вони боролися за Україну, тож вони ображалися, коли їх називали Євромайданом». Натомість «Національний корпус» прагне створення співдружності країн «на геополітичному просторі, що сполучає Балтійське й Чорне моря», головними партнерами України мають стати насамперед країни Балтії та Польща – послідовні союзники України, оскільки Захід не зміг належно відреагувати на російську агресію щодо України. Хоча у вирішенні російсько-українського конфлікту на Донбасі в партії ставку роблять на власну армію.

Судячи з риторики делегатів, можна припустити, що методи політичної діяльності «Національного корпусу» будуть подібні до тих, що їх «Азов» нещодавно продемонстрував під час сутичок на будівельному майданчику у Святошинському провулку, а згодом і під офісом «Київміськбуду». Коментуючи цей прецедент, А. Білецький заявив, що діалогу із забудовником його сила, яка заблокувала будівництво, «не проводить», а спорудження 25-поверхівки в цьому скандальному місці «не допустимо ані ми, ані місцеві мешканці».

Лідер партії А. Білецький, виступаючи перед однопартійцями, звернув увагу на те, яким має бути «Національний корпус». «Що зараз потрібно? Гарна програма партії? Сто ефірів та обговорень? Цим Україна вже наїлася. Ми маємо стати партією реальної дії. Нічого – крім дії. Ніяких слів, бігбордів, витрачання часу на телешоу, дебати і подібні речі. Наші дії, наша щоденна робота повинні стати найкращою агітацією, найкращою політичною рекламою для нашої партії», – зауважив А. Білецький.

На думку старшого аналітика Міжнародного центру перспективних досліджень А. Октисюка, партія орієнтуватиметься на російськомовних

патріотів, які не поділяють риторики «Свободи», а ідеологія «Національного корпусу» істотно відрізнятиметься від містечкового націоналізму, який проповідують політичні опоненти.

Разом з тим можна констатувати, що «Національний корпус» шукатиме підтримку на правому крилі вітчизняного електорату. Окремі аналітики не виключають, що партія А. Білецького є політичним проектом «Народного фронту», від якого він обирався до парламенту. Інші експерти пов'язують «Національний корпус» з ім'ям очільника МВС А. Авакова, хоча безпосередньо в партії цю інформацію категорично заперечують, як і міністр МВС не підтверджує інформації про особливі відносини з «Азовом». Проте зауважимо, що полк Нацгвардії «Азов», який фактично став основою нової політичної сили, у вузьких колах часто називають «особистою гвардією» міністра внутрішніх справ А. Авакова.

Про зв'язок А. Авакова з «Азовом» говорить і журналіст Д. Рафальський, а як доказ такого зв'язку наводить факт, коли одразу після акції ЦК «Азов» біля Верховної Ради саме А. Аваков проанонсував плани А. Білецького піти в політику.

Політолог К. Бондаренко також не відкидає причетності А. Авакова до нової партії. «З огляду на зв'язки “Азова” з Аваковим, можливо, той готує для себе ще одну політичну силу. Якщо у Коломойського було кілька політичних проектів, то чому у Авакова їх не може бути?» – зазначив політолог.

Думку про наявність впливу міністра МВС на «Азов» поділяє й політолог А. Золотарьов. На його переконання, А. Аваков може бути зацікавлений у «запасному аеродромі» у вигляді іншої політичної партії, особливо враховуючи критичний рейтинг «Народного фронту». На користь такої версії може говорити факт, що А. Аваков і А. Білецький – вихідці з Харкова, а на самому початку військового конфлікту на Сході України А. Аваков був куратором новостворюваних добровольчих батальйонів, серед яких був і «Азов».

Проте в «Національному корпусі» подібну інформацію категорично заперечують. «Аваков не має жодного стосунку до нашої партії... У політичному плані я не симпатизую їхній політичній силі. Навряд чи вони сильно підтримують чи симпатизують нашій політичній силі», – заявив А. Білецький. Інший член керівництва ЦК «Азов», народний обранець О. Петренко, зауважив, що «наша партія точно не буде політичною силою Авакова. За “азовським рухом” стоїть згуртований колектив. Ми точно не будемо ручними або кишеньковими... Аваков до цієї партії точно відношення не має. Більше того, неправильно говорити, що партія створюватиметься на базі Цивільного корпусу “Азов”. База буде ширшою». О. Петренко також зазначив, що ідеологія партії буде ширшою за радикальний націоналізм: «Ми не будемо створювати другу “Свободу”. У нас буде все по-іншому».

Лідер «Національного корпусу» А. Білецький також заперечує інформацію, що з'явилася в окремих ЗМІ, про те, що в новому партійному проекті відіграв роль Р. Зварич – экс-міністр юстиції України, який народився в США. Свого часу Р. Зварич був керівником ЦК «Азов» і міг бути посередником між українськими ультраправими і їхніми закордонними спонсорами.

До речі, щодо фінансування партії, то в цьому питанні конкретики дещо менше. Безпосередньо А. Білецький заперечує будь-яку участь великих фінансово-промислових груп у будівництві партії. І навряд чи на етапі свого

становлення «Національний корпус» взаємодіятиме з конкретною фінансовою групою, проте виключати можливість надання певних неформальних послуг в обмін на фінансування в майбутньому не варто. Проте на розкручування будь-якої політичної сили потрібні кошти, а в А. Білецького, який не належить до бізнесменів, їх немає. Тому наявність спонсора є логічною, хоча не обов'язково цим спонсором має бути саме А. Аваков.

Що ж стосується інших джерел фінансування, то, наприклад, політолог О. Палій переконаний, що «...чимало людей жертвували на “Азов” як на ширу військову одиницю, яка зіграла важливу роль у визволенні Маріуполя і збереженні солдат. Крім того, “Азов” був консолідуючим джерелом після відбиття атаки на Маріуполь. У цьому його заслуга».

Натомість, ідейні противники «Національного корпусу» вважають, що одним з джерел фінансових надходжень партії можуть бути суперечливі в плані законності дії «Азову» та пов'язаних із ним бійців, яких неодноразово підозрювали в скоєнні злочинів з метою наживи.

Щодо перспектив «Національного корпусу» на політичній арені України, то тут думки експертів сходяться на тому, що нова партія боротиметься за виборця, що «сповідує» націоналізм, а таких, за підрахунками одного з провідників УНА-УНСО І. Мазура, лише 10 % українців. При цьому в ніші «правих» уже існують «Свобода», «Правий сектор», УНА-УНСО, ДІА (Д. Ярош).

Громадський діяч О. Толкачов, оцінюючи політичні шанси «Національного корпусу», не бачить великої перспективи та зазначає, що «..в широкій палітрі новоутворень чергова партія буде намагатись переконати всіх, що вона краща за інших. Але чи справді краща? Чим вона відрізняється від інших, крім прізвищ лідерів і команд? Сьогодні суспільство чекає на появу політичних партій, які матимуть довгострокове бачення майбутнього, матимуть вектор, стратегію, а їхня діяльність ґрунтуватиметься на простій і зрозумілій морально-етичній основі. Поки що партії орієнтуються на “порятунок країни” і “боротьбу за владу” – на штовхання плечима довкола вузького “корита”. Чи вийде «Національний корпус» з цієї парадигми, покажуть вже найближчі вибори. Але, скоріше за все, “Національний корпус” намагатиметься пожитися на достатньо вузькому електоральному полі націоналістичного спрямування, за яке вже ведуть боротьбу інші політичні сили. Відтак внутрішньовидова конкуренція може бути дуже напруженою».

Політолог В. Небоженко вважає, що створення «Національного корпусу» – це друга спроба українських військових, патріотів після Євромайдану піти в політику. «Перша закінчилася великим провалом. Я маю на увазі, коли в попередній парламентській кампанії в обов'язковому порядку до списків партій брали представників добровольчих батальйонів. Фотографуватися в зоні АТО або у формі хакі було одним з головних завдань будь-якого кандидата в депутати. Але жоден з цих добробатів не відбувся як політик чи депутат. Створення партії “Національний корпус” – це друга спроба, але вже з іншої сторони, на базі конкретного підрозділу з відповідною підтримкою, я так припускаю, не найбільш миліцейських генералів», – говорить політолог.

Перспективи «Національного корпусу» в політичній боротьбі на цьому етапі В. Небоженко оцінює дещо песимістично: «Поки шансів мало, тому що зроблено це на основі лідерського проекту, у цьому випадку на чолі з

Білецьким. Це вже погано, тому що нам все-таки потрібна колективна відповідальність за політичні дії. Тим більше після дискредитації лідерських проєктів, наприклад Ющенком чи Порошенком. У новоствореній партії ми поки не бачимо людей, які, наприклад, будуть відповідати за економіку, юриспруденцію, культуру. Добре, що ця партія починається не з телевізійної кампанії, а з вулиці, адже більшість інших проєктів починалися як телевізійні проєкти, які знімали “електоральну піну” і розчинялися. З другого боку, не зрозуміло, де їхні основні виборці. Схід України Адміністрація Президента віддала проросійським силам: Опозиційний блок, “За життя” Мураєва та Рабіновича, “Наш край”. На Заході України, зрозуміло, їм заважатимуть “Свобода”, “Батьківщина”, “Самопоміч”. Можна, звичайно, розглядати створення цієї партії як один із “запасних аеродромів” “Народного фронту”, але не для всього, а лише для окремих груп впливу. Думаю, члени нинішнього НФ опиняться в різних організаціях. У цілому, цій партії будуть притаманні націоналістичний та мілітаристський аспекти».

У свою чергу політолог К. Бондаренко вважає, що шанси на політичне майбутнє в «Національному корпусі» є, але за рахунок потенційного електорату «Свободи», яка може постраждати від цього, оскільки остання є «партією все ж мирного часу, якій буде складно конкурувати з політичним відгалуженням полку “Азов”».

Позицію К. Бондаренка щодо конкуренції між «Національним корпусом» і «Свободою» підтримує й експерт Інституту політичної освіти О. Солонтай. «Думаю, що це не 351 партія, а друга – друга в націоналістичному таборі. У цій ніші ще не так давно залишалися дві партії – “Свобода” і “Правий сектор”. До виникнення “Правого сектора” “Свобода” теж не була єдиною націоналістичною партією, були КУН та УНА-УНСО. У свій час КУН навіть тримав лідерство. Тобто нам не зводити, що на націоналістичному полі “пасуться” дві або три партії. Тим не менше, за фактом сьогодні “Свобода” залишається першою в цій ніші. 14 жовтня вона досить потужно показала свої мускули, зібравши багато людей на традиційний марш. Також результати минулих місцевих виборів показали, що партія залишається сильною політичною фігурою. Тому основною проблемою для “Національного корпусу” буде “Свобода”», – вважає О. Солонтай.

Також він акцентує увагу на зміцненні позицій «Свободи», яка останнім часом трансформувалася у справжню партію, чого наразі не вистачає «Національному корпусу». «Якщо спочатку лідер Тягнибок мав більший рейтинг, ніж партія, то зараз навпаки. Аналогічним чином зараз рухається “Національний корпус”, лідер якої Білецький за рахунок свого рейтингу поки тягнути цю партію вперед».

О. Солонтай у свою чергу чи не єдиною перспективою для «Національного корпусу» вважає розширення політичної спрямованості партії. «Досвід показує, що цей сектор обмежений, і коли там існує дві-три партії, жодна з них не проходить до парламенту. Тому єдиний варіант вийти за націоналістично-мілітаристську нішу – це почати захоплювати радикальний табір – той, який зараз утримує Ляшко. Тільки в такому разі “Національний корпус” матиме перспективу. І я не думаю, що ця партія буде запасним варіантом для Яценюка».

Про зростання конкурентної боротьби в українській політиці зі створенням «Національного корпусу» говорить і вищезгаданий політолог О. Палій. «Я

ставлюсь до цього добре, тому що це збільшення конкуренції і, можливо, привнесення якоїсь широти в політику. Я всіляко це вітаю, тим більше що керівник цього корпусу показав себе як достатньо щира тверда людина українських поглядів. Інша справа, треба розуміти, що було кілька скандалів, зокрема пов'язаних із російськими шпигунами у цьому корпусі. Треба більш ретельно ставитися до кадрів. І треба розуміти, у якій складній ситуації ми живемо зараз. Для партії потрібне розуміння, відповідальність і рішення економічного характеру. Нам потрібно, щоб люди розуміли, з якою економічною реальністю вони зіштовхуються. Треба бути кращими за нинішню владу, а це не так легко зараз», – зауважив О. Палій.

Він також звернув увагу на те, за яких обставин «Національний корпус» зможе досягти успіху на політичній арені: «Треба говорити про нову якість. Якщо певна політична партія дає її в тому чи іншому політичному спектрі, вона може виступити консолідуючим чинником і навколо неї будуть збиратися прихильники цього спектра... Якщо націоналізм лише як слово, без наповнення щирістю і готовністю пожертвувати чимось для своєї країни, то, звичайно, тоді виникає проблема. Але якщо все це буде, то люди з радістю підтримають і націоналістичну партію, зокрема», – резюмував політолог.

Згаданий вище старший аналітик Міжнародного центру перспективних досліджень А. Октисюк переконаний, що в разі відновлення активних бойових дій у політичній силі А. Білецького є хороші шанси на успіх під час майбутніх парламентських виборів. Аналітик також звертає увагу на потенційні переваги «Національного корпусу»: по-перше, на правому фланзі української політичної боротьби з'явиться реальна альтернатива «Свободі», яка має інший мовний підхід у рамках українського націоналізму. По-друге, політтехнологи «Національного корпусу» намагатимуться об'єднати в одне ціле націоналістичні й соціалістичні ідеї, що допоможе залучити прихильників соціальної справедливості, рівності та посилить роль держави. По-третє, «Національний корпус» анонсував, що він максимально дистанціюється від минулого «Азова», його символіки й методів роботи. Зокрема, А. Білецький заявляє про те, що «Азов» і «Національний корпус» є різними рухами, які переслідують свої цілі.

Також аналітик переконаний, що «чим швидше будуть вибори, тим більше шансів у проекту А. Білецького на хороший старт. Важливу роль буде грати внутрішньополітична кон'юнктура, яка формується за допомогою розвитку ситуації на Донбасі. У разі відновлення активних бойових дій, а також активної антиросійської риторики така партія має шанси на повторення електорального успіху, який зробила “Свобода” у 2012 р. Цілком імовірно, що за умови грамотної політтехнологічної роботи, кадрової політики й партійного будівництва проект А. Білецького може набути політичної ваги та об'єднати навколо себе значну частину електорату і націоналістичних гравців. Адже партія “Національний корпус” – це тільки перший крок А. Білецького на шляху у велику політику, і цілком очевидно, що на наступних президентських виборах на одного кандидата в Президенти стане більше», – вважає А. Октисюк.

Разом з тим є і менш перспективні прогнози щодо політичного майбутнього «Національного корпусу». Зокрема, заступник директора Центру Євразії в Атлантичній раді А. Полякова акцентує увагу на тому, що ультранационалістичні партії ніколи не були популярними в Україні й «Азов» стане просто ще однією ланкою в ряді невдалих ультранационалістичних

проектів, які пробували свої сили в політиці. Навіть більш «м'які» ультранационалісти не змогли закріпитися в українській політиці. Партія «Свобода», українська версія популістських партій, які активізувалися сьогодні у Європі, є єдиною подібною силою, яка змогла пробитися в парламент за 25 років незалежності України.

А. Полякова вважає, що «Національний корпус» іде тим самим шляхом. Його ідеологія мало корисна з точки зору реальних політичних пропозицій для розв'язання проблем України. Її лідер А. Білецький – новачок у політиці, він завоював своє місце в парламенті в жовтні 2014 р., виступивши проти корумпованого прихильника В. Януковича, балотуючись як незалежний кандидат. У парламенті протягом двох років він мало що зробив для реалізації своєї платформи «Сильна нація! Чесний уряд! Сильна держава!».

«На відміну від багатьох європейських країн, де ультраправі партії швидко стали нормою в політиці, Україна – інша. Українці мало зацікавлені в екстремістських угрупованнях і радикальних рішеннях, навіть коли їм необхідні нові політичні лідери. У перші роки після Революції гідності нові партії, такі як “Самопоміч”, стали пропонувати політичні рішення, а не експлуатувати порожні гасла. Реформатори з громадянського суспільства та журналісти також пройшли до парламенту, вони прагнуть досягти змін. Але ці незміцнілі демократичні сили ще слабкі, саме ці партії та реформатори потребують нашої уваги, а не проекти-одноденки екстремістів-маргіналів», – підсумувала А. Полякова.

Ще однією істотною обставиною, про яку потрібно пам'ятати лідерам «Національного корпусу», є ті суспільно-політичні трансформації, що відбулися в Україні за останні роки та можуть негативно позначитися на діяльності новоствореної політичної сили. По-перше, зміни в суспільних настроях, які відбулися із часу останніх парламентських виборів. Ідеться, в першу чергу, про тих камуфльованих політиків-новачків, які представляли чи не кожен політичну силу та справляли враження тих, хто зможе навести лад, якщо не в країні, то хоча б у парламенті. У цьому контексті «Національний корпус» має відходити від принципу «заслуги в АТО – політичний капітал», а більшою мірою зосередитися на вирішенні конкретних політичних завдань. Хоча, судячи із задекларованих програмних положень, реалізувати їх буде досить складно, особливо враховуючи орієнтацію на націоналістично налаштованого виборця. По-друге, потрібно враховувати той факт, що завершилася епоха ідейної непримиримості націоналістичних політичних сил з діючою владою. Доказом цього є активна реалізація процесу декомунізації, відродження національного єднання, пронаціоналістична політика влади. По-третє, задекларовані програмні положення «Національного корпусу», які є дещо суперечливими з точки зору євроінтеграції, не можуть позитивно впливати на електоральні вподобання.

Незважаючи на всі прогнози щодо політичного майбутнього «Національного корпусу», можна з упевненістю стверджувати, що політичні амбіції «Азову», що втілилися в новостворену партію, це, безперечно, крок уперед як безпосередньо для партійців, так і для суспільства в цілому. Навіть якщо цей політичний проект не матиме значного успіху, завжди залишається можливість трансформації в нову політичну силу або ж об'єднання зі схожими за ідеологією партіями. Також зростають шанси колишніх військових-патріотів реалізувати себе, наприклад, у силових структурах або отримати інший

інституційний прояв. Для країни важливо наявний потенціал ввести у конструктивне політичне русло, що сприятиме розвитку політичного плюралізму і висуненню нових, патріотично налаштованих, але водночас європейські толерантних політичних лідерів.

(Матеріал підготовлено з використанням таких джерел:
http://24tv.ua/braviy_sektor_pravoradikaliv_pobilshalo_n740880;
<http://www.slovoidilo.ua/2016/10/24/pogljad/polityka/heroyam-slava-xto-jde-dove-velykoyi-polityky-ekspluatuyuchy-temu-patriotyzmu>;
<http://strana.ua/articles/analysis/27457-kak-azov-delayut-partiej.html>;
<http://uapress.info/uk/news/show/147265>;
http://espreso.tv/news/2016/10/17/quotnacionalnyy_korpusquot_vystupaye_za_nacionalizaciyu_pidpryyemstv; http://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/nacionalnyy_korpus-yaki-shansy; <https://hromadskeradio.org/programs/rankova-hvylya/partiya-azova-mozhe-zaminyty-svobodu-i-pravyu-sektor>; <http://ua.112.ua/mnenie/chomu-nova-ultranatsionalistychna-partiia-azova-ne-dobietsia-uspikhu-v-ukraini-347382.html>;
<http://www.radiosvoboda.org/a/28053868.html>;
<http://www.pravda.com.ua/rus/news/2016/10/14/7123637>;
http://espreso.tv/news/2016/10/14/quotazovquot_stvoryv_partiyu_quotnacionalnyy_korpusquot; <http://korrespondent.net/ukraine/3757638-azov-sozdal-svouipolytycheskuui-partyui>; <http://ukraine.politicalcritique.org/2016/10/partiya-dlya-azovu>;
http://www.bbc.com/ukrainian/politics/2016/10/161014_azov_conference_sx;
<https://www.rbc.ua/ukr/news/partiya-natsionalnyy-korpus-predlagaet-vvesti-1476446620.html>; <http://apostrophe.ua/ua/article/politics/political-parties/2016-10-14/novyiy-proekt-azova-poluchit-li-ukraina-novogo-kandidata-v-prezidentyi/7766>).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України А. Парубій і голова Комітету в закордонних справах Європейського парламенту Е. Брок закликали Європейський парламент проголосувати за безвізовий режим з Україною до річниці Євромайдану 21 листопада 2016 р.

У рамках конференції «Діалог Жана Моне» щодо реформування Верховної Ради України спікер ВР України провів зустріч з головою Комітету в закордонних справах Європарламенту Е. Броком.

А. Парубій заявив, що річниця подій Євромайдану 21 листопада 2016 р. буде важливою символічною датою для завершення лібералізації візового режиму, адже саме під гаслом євроінтеграції українці виходили на Майдан.

Е. Брок пояснив, що затримка в завершенні лібералізації візового режиму була внутрішньою інституційною проблемою Європейського Союзу і не стосувалася змістовних питань лібералізації візового режиму.

Е. Брок і А. Парубій разом закликали Європарламент знайти рішення та завершити процес лібералізації візового режиму до річниці подій Євромайдану 21 листопада 2016 р.

А. Парубій передав Е. Броку заяву, підписану Головою ВР і представниками більшості фракцій Верховної Ради України щодо завершення процесу лібералізації візового режиму до річниці подій Євромайдану 21 листопада 2016 р. (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 29.10).

***

Голова Верховної Ради А. Парубій заявив, що керівники фракцій висловлюються за скасування підвищення зарплат депутатам. Таку заяву спікер парламенту А. Парубій зробив 31 жовтня на погоджувальній раді.

«Сьогодні (31 жовтня. – Прим. ред.) ми зустрілися з керівниками фракцій. Дійшли згоди, що постанову про підвищення зарплати депутатам потрібно змінити, – сказав А. Парубій. – Так, постанова про підвищення зарплати була невірною. Але ми показуємо, що вміємо визнавати помилки і швидко реагувати».

Верховна Рада проголосувала за збільшення посадових окладів народних депутатів.

Відповідна норма міститься в ухваленому Верховною Радою проекті постанови № 5000-П «Про висновки та пропозиції до проекту закону України про Державний бюджет України на 2017 рік».

Так, планувалося, що заробітна плата народного депутата становитиме 25 «мінімалок», що дорівнює 36 тис. 250 грн (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2016. – 31.10).

***

Голова Верховної Ради України А. Парубій виступив 25 жовтня на засіданні Національної ради реформ, присвяченому реформі Податкового кодексу.

Зокрема, Голова Верховної Ради А. Парубій підкреслив надзвичайну важливість налагодження партнерських взаємовідносин між державою й бізнесом. «Ми повинні у тому напрямі зробити досить рішучі кроки, – сказав А. Парубій і навів висновки експертів щодо основних проблем. – Це надмірна зарегульованість, високі корупційні ризики і налаштованість на великий бізнес».

Ключовими серед названих проблем А. Парубій вважає великі корупційні ризики, оскільки «вони виводять гроші у тінь і призводять до того, що український бюджет недоотримує коштів». «Переконаний, що зміни, які пропонуються до Податкового кодексу, у найбільшій мірі спрямовані на подолання корупційних ризиків і, в першу чергу, вигідні малому та середньому бізнесу, який матиме прерогативу розвитку».

За словами спікера парламенту, «малий і середній бізнес в нашій країні у сучасній історії завжди був головним рушієм змін». Він нагадав, що Майдан, значною мірою в перші дні, стояв завдяки фінансовому забезпеченню малого й середнього бізнесу. «Наша волонтерська допомога в АТО, коли йшла війна і коли ще, на жаль, не було армії... Ані держава, ані економіка не були готові до того, щоб повноцінно забезпечувати наш фронт, перша волонтерська хвиля була у великій мірі базована на ініціативі і віддаванні коштів малого і середнього бізнесу, – наголосив А. Парубій. – І вони, як ніхто інший, мають відчутти зміни,

які зможуть подолати корупцію у взаємовідносинах між державою і бізнесом».

Голова Верховної Ради вважає дуже важливим кроком надання п'ятирічної прерогативи розвитку для новостворених підприємств. «Це дасть змогу розширити їхні можливості, і люди зможуть активніше займатися малим і середнім бізнесом», – додав він і нагадав, що у Європі відсоток доходів від малого й середнього бізнесу в бюджет є набагато вищим, ніж в Україні. Зокрема, за його словами, 68 % населення задіяні в малому й середньому бізнесі та виробляють 58 % ВВП, а в Італії вони дають майже 95 % доходів до держави.

Спікер парламенту підкреслив, що «побудова сильної економіки є одночасно і узгодженням економіки України з економікою наших європейських партнерів і друзів».

А. Парубій відзначив важливість того, що «даний документ вийшов на майданчику співпраці між Адміністрацією Президента, урядом, експертами і парламентом». «Це той чотирикутник, як чотири ніжки стола, коли задіяні всі сторони: і Президент, і уряд, і парламент, і експерти, що можуть відображати загальний суспільний настрій. Коли у такому колі готувались рішення, то завжди знаходили підтримку у Верховній Раді України, поміж народних депутатів», – підкреслив він.

Водночас, на його переконання, украй важливо, щоб обговорення змін до Податкового кодексу набуло «надзвичайного публічного виміру, щоб воно максимально широко було задіяно в інформаційній сфері». «Чим ретельніше, публічніше і детальніше обговорюється питання, тим легше воно проходить у Верховній Раді, тим менше ми бачимо політичних дискусій», – зауважив він.

Спікер парламенту підкреслив, що «парламент сьогодні демонструє активну і системну роботу, ухваливши ряд важливих фундаментальних законів, зокрема і по НКРЕКП, і по бюджету». У цьому контексті він відзначив і Прем'єр-міністра, і уряд: «За багато років ми пішли шляхом, коли бюджет згідно закону і подаємо, і обговорюємо, і приймаємо. Це незвична і дуже складна робота, яка потребує великої концентрації зусиль» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 25.10*).

***

«Масові порушення прав людини на тимчасово окупованих територіях, зумовлені агресією Російської Федерації, є безпрецедентним явищем для ХХІ ст.», – зауважила перший віце-спікер Верховної Ради України І. Геращенко під час вступного слова спільного засідання комітетів Парламентської асамблеї «ЄВРОНЕСТ» у понеділок, 31 жовтня.

І. Геращенко зазначила, що питання порядку денного засідання комітетів ПА «ЄВРОНЕСТ» є надзвичайно важливими для України. У цьому контексті уповноважений Президента України наголосила, що наразі на тимчасово окупованих територіях масово порушуються права людини, а від конфлікту найбільше страждають жінки й діти.

Перший заступник Голови Верховної Ради України зазначила, що українській стороні достовірно відомі факти торгівлі людьми на тимчасово окупованих територіях, а також сексуального насильства та експлуатації, використання неповнолітніх у бойових діях, які несумісні зі стандартами прав людини і є неприйнятними в сучасному світі.

Перший віце-спікер поінформувала присутніх про жахливі наслідки

агресії Російської Федерації. «За останніми даними, в Україні нараховується 1 млн 700 тис. внутрішньо переміщених осіб. З них близько 900 тис. становлять жінки і 236 тис. – діти. Протягом двох останніх років на Донбасі загинуло 495 українських жінок», – зазначила І. Геращенко.

Народний депутат України поінформувала, що від початку російської військової агресії на Донбасі загинуло 2 тис. 130 військовослужбовців Збройних сил України, серед яких дві жінки. Одна тисяча дев'ятсот тридцять сім дітей стали сиротами, вдовами залишилося 1 тис. 213 жінок, а 1 тис. 975 жінок втратили своїх синів, 142 жінки чекають на звільнення з полону ОРДЛО свої рідних.

Уповноважений Президента зазначила, що в рамках роботи гуманітарної підгрупи тристоронньої контактної групи з урегулювання ситуації на Сході України (далі – ТКГ) процес звільнення заручників фактично заблоковано, а представники ОРДЛО продовжують брати в полон українців, серед яких багато жінок. «За даними Служби безпеки України у полон бойовиків ОРДЛО протягом двох років російської агресії було взято 238 жінок. На даний момент 233 жінки було знайдено, ідентифіковано чи звільнено зусиллями українських уповноважених органів, ще п'ять жінок наразі перебувають у полоні», – підкреслила І. Геращенко.

Перший віце-спікер окремо наголосила на проблемі відсутності свободи слова та свободи ЗМІ на тимчасово окупованих територіях Криму та Донбасу й поінформувала про масове блокування українських ЗМІ та переслідування українців, зокрема журналістів, які займають проукраїнську позицію. І. Геращенко наголосила на кричущих порушеннях прав кримськотатарського населення в Криму. «Російська Федерація заборонила діяльність представницького органу кримських татар – меджлису, а більше ніж 30 осіб є затриманими за надуманими та абсурдними обвинуваченнями», – зазначила перший віце-спікер.

Представник України в гуманітарній підгрупі ТКГ І. Геращенко наголосила на важливості виконання представниками ОРДЛО безпекового й гуманітарних блоків мінських угод і зауважила, що без їх виконання переходити до політичного блоку, зокрема питання виборів, передчасно. «У рамках роботи підгруп ТКГ ми наполягаємо на встановленні сталого миру, участі внутрішньо переміщених осіб, українських партій, незалежних медіа та спостерігачів у майбутніх місцевих виборах на Донбасі, у разі забезпечення безпеки і відновлення контролю над кордоном. Проте наразі по жодному з пунктів немає компромісу з іншою стороною», – зазначила народний депутат України.

І. Геращенко додала, що наразі на території ОРДЛО перебуває понад 40 тис. представників незаконних збройних формувань, і зазначила, що в цьому контексті українська сторона наполягає на створенні додаткової робочої підгрупи для встановлення контролю над кордоном та фіксування СММ ОБСЄ порушень на лінії кордону.

Політик наголосила, що для української сторони гуманітарне питання є ключовим й Україна докладатиме максимум зусиль, щоб українці, які перебувають на тимчасово окупованих територіях, мали гідні права.

І. Геращенко закликала посилити тиск міжнародної спільноти на Російську Федерацію, у тому числі в гуманітарних питаннях, зокрема звільнення заручників, і захищати принципи на всіх міжпарламентських

майданчиках. У цьому контексті вона зазначила, що «Україні незрозуміла позиція делегацій Міжпарламентського союзу, які підтримали проведення наступного засідання Міжпарламентського союзу в Санкт-Петербурзі, у країні, що безпосередньо причетна до сучасних воєнних конфліктів і масових порушень прав людини» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 1.11).*

***

Голова Комітету в закордонних справах Г. Гопко провела зустріч із заступником міністра закордонних справ Ісламської Республіки Іран Е. Рахімпуром, який перебуває в Україні з візитом.

Під час спілкування сторони обговорили широке коло питань у контексті двосторонніх відносин між Україною й Іраном, передусім відзначивши, що міждержавні відносини завжди були й залишаються дружніми. І сьогодні, після зняття міжнародних санкцій з Ірану, знімаються перешкоди на шляху їхнього розширення в усіх галузях.

Наступним важливим кроком з поглиблення міжпарламентських відносин має стати візит на вищому парламентському рівні. Голова комітету повідомила співрозмовнику, що Верховна Рада очікує на візит до України спікера меджлісу (парламенту) Ірану в зручний для нього час. Е. Рахімпур подякував за запрошення й пообіцяв передати його голові меджлісу. Співрозмовники також наголосили, що необхідно укріплювати міжпарламентські українсько-іранські зв'язки по лінії груп дружби: в українському парламенті таку групу сформовано, у меджлісі процес формування таких груп має бути завершений найближчим часом.

Голова комітету й заступник міністра зазначили, що особливого значення на сьогодні набувають у тому числі двосторонні економічні зв'язки: Україна та Іран зацікавлені в співпраці в енергетичному й аграрному секторах, транспортній галузі, включаючи авіаційну, банківську сфери, туризмі тощо. Серед іншого розвитку такої співпраці сприятиме зменшення вимог до оформлення українських віз для громадян Ірану. Це питання Верховна Рада обговорюватиме з урядовими структурами України (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 28.10).*

***

Голова Комітету в закордонних справах Г. Гопко з робочим візитом відвідала Прагу (Чеська Республіка).

Під час візиту Г. Гопко взяла участь у семінарі Празького центру громадянського суспільства за участі представників України, Казахстану, Киргизстану, Вірменії, Азербайджану та Білорусі, на якому основну увагу було приділено питанню вдосконалення механізмів боротьби з корупцією, трансформаційним процесам у пострадянських країнах.

Також голова комітету провела ряд зустрічей з колегами чеського парламенту, зокрема з головою Комітету в закордонних справах палати депутатів К. Шварценбергом і депутатом палати депутатів К. Зеленковою.

Сторонами було обговорено поточну ситуацію в Україні, а також вихід Української держави з кризи. Г. Гопко подякувала за зацікавленість у стабілізації політичної ситуації в Україні, підтримку євроінтеграційних

прагнень України та вагому допомогу в протидії російській агресії.

Особливу подяку українській парламентар висловила К. Зеленковій за підтримку в прийнятті двох резолюцій щодо України на засіданні Парламентської асамблеї Ради Європи, а саме: «Політичні наслідки російської агресії в Україні» та «Засоби правового захисту у випадках порушень прав людини на окупованих українських територіях, непідконтрольних українській владі».

Г. Гопко поінформувала колег стосовно стану й перспектив імплементації внутрішніх реформ, при цьому особливий акцент було зроблено на євроінтеграційному напрямі. На сьогодні Україна потребує потужної підтримки національних парламентів країн ЄС, Європейського парламенту, а також у парламентських асамблеях Ради Європи й ОБСЄ.

Голова Комітету в закордонних справах палати депутатів К. Шварценберг і депутат палати депутатів К. Зеленкова висловилися щодо готовності продовжувати надавати підтримку Українській державі (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 28.10).

***

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони пралісів згідно з Рамковою конвенцією про охорону та сталий розвиток Карпат.

Цей законопроект (доопрацьований, реєстр. № 4480), як зазначено в пояснювальній записці до нього, спрямований на виконання Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат і Протоколу про стале управління лісами до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат (у частині охорони пралісів).

Законопроектом пропонується внести зміни до Лісового кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України, Закону України «Про природно-заповідний фонд».

Підтримуючи ідею запровадження механізму охорони пралісів, Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи висловлює деякі зауваження.

Оскільки поняття «пралісів» є новим для чинного законодавства, важливим є формування його визначення через встановлення переліку критеріїв, особливостей тощо. Дотримання встановленої нормотворчої техніки повинно забезпечити виокремлення терміна «праліси» та введення в правове поле його чіткого визначення.

Разом з тим запропоноване ст. 7 Протоколу про стале управління лісами визначення «Праліси – природні ліси, які не зазнали безпосереднього впливу людської діяльності людини в ході свого розвитку» не є таким. Зокрема, відсутні ознаки та перелік критеріїв, за якими можна чітко ідентифікувати праліси. Комітет не вважає за доцільне вводити в правове поле українського законодавства не зовсім вдалий переклад визначення цього терміна. У визначенні пралісів мають бути присутні ознаки розміру, кількості, завдання щодо їхнього збереження тощо. Подібні норми Конвенції є нормами загального впливу, які необхідно імплементувати, враховуючи чинне національне

законодавство. Відповідно до Правил оформлення проектів законів і основних вимог законодавчої техніки, визначення термінів повинно відповідати їхньому змісту, що міститься в офіційній діловій мові, спеціальних науках та чинному законодавстві.

Отже, для дієвості імплементації цієї норми необхідно визначити критерії, за якими можна ідентифікувати праліси. Зокрема, до таких критеріїв пропонується віднести: мінімальна площа лісу, видовий склад, тип поновлення, структура лісу, де діапазон вікових груп дерев підтверджується біометричними характеристиками, тощо. При цьому критерій наявності або відсутності «антропогенного втручання», крім видимих ознак втручання, має підтверджуватися документами (лісовпорядними, плановими та управлінськими, архівами тощо). Без зайвої деталізації пропоновані критерії можуть стати тими ознаками, за якими стане можливим надати визначення пралісам і забезпечувати відповідну охорону.

Проект закону потребує певного техніко-юридичного доопрацювання. Зокрема, згідно із загально визначеними правилами законодавчої техніки в проекті про внесення змін спочатку розташовуються зміни до кодексів, а потім до законів у хронологічному порядку.

Головне науково-експертне управління висловлює ряд зауважень і за результатами розгляду в першому читанні вважає, що проект може бути прийнятий за основу з подальшим їх урахуванням.

Комітет з питань запобігання і протидії корупції зазначає, що в проекті не виявлено корупціогенних факторів – проект відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Комітет з питань бюджету прийняв рішення, що зазначений законопроект має вплив на показники бюджету (зменшує доходи державного і місцевих бюджетів та може збільшувати надходження і витрати державного бюджету в разі виявлення відповідних порушень і залежно від покарань, що застосовуватимуться). Також потребує уточнення дата введення в дію, залежно від прийняття (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 28.10).*

***

Комітет з питань транспорту рекомендує Верховній Раді прийняти за основу законопроект щодо обов'язкового страхування відповідальності перевізника за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю пасажирів і третіх осіб.

Під час обговорення проекту закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо обов'язкового страхування відповідальності перевізника за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю пасажирів та третіх осіб» (реєстр. № 4642) зазначалося, що він розроблений з метою переходу від обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті до обов'язкового страхування відповідальності автомобільного, автомобільного самозайнятого перевізника, міського електричного, залізничного, морського перевізника й перевізника на внутрішніх водних шляхах за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю пасажирів і третіх осіб.

Проектом пропонується доповнити перелік видів обов'язкового страхування, передбачений Законом України «Про страхування», новим видом

обов'язкового страхування: страхування перевізника за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю пасажирів і третіх осіб.

Відповідно, у галузевих нормативно-правових актах – Кодексі торговельного мореплавства, законах України «Про транспорт», «Про залізничний транспорт», «Про автомобільний транспорт», «Про міський електричний транспорт» – також пропонується передбачити обов'язковість страхування відповідальності перевізника за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю пасажирів і третіх осіб, та встановити відповідальність за невиконання покладених на перевізників обов'язків.

Проектом передбачається встановити, що за невиконання обов'язку щодо страхування відповідальності перевізника за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю пасажирів і третіх осіб, перевізник несе відповідальність у порядку, визначеному законодавством. На сьогодні обов'язок перевізника застрахувати пасажирів від нещасних випадків є однією з умов для отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів залізничним, автомобільним транспортом.

Тому в разі прийняття проекту закону та внесення відповідних змін до ліцензійних умов за невиконання обов'язку щодо страхування (порушення ліцензійних умов) може бути застосована відповідальність у вигляді анулювання ліцензії в порядку, встановленому Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

Також проектом передбачена відповідальність за відсутність у перевізника договору обов'язкового страхування у формі штрафу від 100 до 120 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожну одиницю залізничного пасажирського рухомого складу для залізничних перевізників, за кожен транспортний засіб – для автомобільних перевізників, за кожне судно – для морських перевізників.

Члени комітету, проаналізувавши законопроект, зазначили, що він містить окремі недоліки, які можуть бути усунуті під час підготовки його до розгляду в другому читанні, та ухвалили рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його в першому читанні за основу (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 27.10*).

***

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу законопроект щодо встановлення кримінальної відповідальності за контрабанду небезпечних речовин і частин вогнепальної зброї.

Члени комітету розглянули доопрацьований законопроект (реєстр. № 3254-д) на засіданні 19 жовтня. Законопроектом пропонується викласти ч. 1 ст. 201 Кримінального кодексу України в такій редакції:

«Стаття 201. Контрабанда

1. Контрабанда, тобто переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю культурних цінностей, отруйних, сильнодіючих, небезпечних, вибухових речовин, радіоактивних матеріалів, зброї або боєприпасів (крім гладкоствольної мисливської зброї або бойових припасів до неї), частин вогнепальної нарізної зброї, а також спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації,

карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років з конфіскацією предметів контрабанди».

У процесі доопрацювання членами комітету було прийнято рішення змінити назву проекту закону, а саме: «Про внесення змін до статті 201 Кримінального кодексу України щодо криміналізації контрабанди небезпечних речовин, частин вогнепальної зброї».

Народні депутати запропонували включити до переліку предметів контрабанди, передбачених ст. 201 Кримінального кодексу України, небезпечні речовини й частини вогнепальної нарізної зброї: «небезпечні речовини – це хімічна, токсична, вибухова, окислювальна, горюча речовина, біологічні агенти та речовини біологічного походження (біохімічні, мікробіологічні, біотехнологічні препарати, патогенні для людей і тварин мікроорганізми тощо), які становлять небезпеку для життя і здоров'ю людей, довкілля, сукупність властивостей речовин і/або особливостей їх стану, внаслідок яких за певних обставин може створитися загроза життю і здоров'ю людей, довкіллю».

Необхідність включити до переліку предметів контрабанди небезпечні речовини обумовлена послабленням контролю у цій сфері. Правоохоронними органами фіксуються непоодинокі випадки ввезення на митну територію України потенційно небезпечних речовин, у тому числі невідомого походження й токсичних відходів промисловості.

На думку членів комітету, при відсутності відповідного реагування вказане вище може призвести до перетворення території України на звалище відходів, що, у свою чергу, створить передумови для погіршення екології країни та генофонду нації.

У ч. 1 ст. 201 Кримінального кодексу також включено слова «частини вогнепальної нарізної зброї». Протягом 2014–2015 рр. неодноразово зафіксовано факти контрабандного пересилання до України частин вогнепальної нарізної зброї, що приховувалися від митного контролю. Після збирання всіх деталей зброї виявлялася відсутність певної запчастини, що унеможливило стрільбу, у результаті чого визначати вказані запчастини предметом контрабанди не виявлялося за можливе. Водночас частина вказаної зброї, якої не вистачало, зазвичай пересилається на іншу особу або може бути придбана на території України, у результаті чого здійснюється повноцінне контрабандне переміщення вогнепальної зброї через митний кордон з уникненням від кримінальної відповідальності (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 25.10*).

***

Делегація Верховної Ради України завершила свою роботу на 135-й Асамблеї Міжпарламентського союзу, яка відбувалася в Женеві (Швейцарія).

У рамках роботи 135-ї Асамблеї Міжпарламентського союзу делегація Верховної Ради України продовжила роботу із захисту позицій Української держави на майданчику форуму.

Член української парламентської делегації Р. Чубаров виступив у контексті загальних дебатів щодо ролі парламентів у запобіганні конфліктам.

Народний депутат України звернув увагу делегатів на дії парламенту Росії, який, замість виконання статутних функцій захисту прав людини, гарантування верховенства права і збереження миру та стабільності, надав

повноваження президенту Росії щодо застосування військової сили на території та проти України. Наслідки цього рішення були жахливими – тисячі вбитих, понад 1,5 млн тимчасово переміщених осіб, величезні економічні втрати. Український представник поінформував присутніх про систематичні репресії щодо громадян України, які проживають на території тимчасово окупованої Автономної Республіки Крим і які не сприйняли окупації півострова Росією. Особливо жорсткий тиск здійснюється на представників кримськотатарського народу та етнічних українців. Заборона меджлісу (вищого представницького органу кримських татар), залякування незгодних, затримання і викрадення, вбивства – це сумний підсумок входження «руського мира» у Крим. На тлі агресивної політики Росії, порушення нею основоположних принципів міжнародного права було б великою помилкою, наголосив український парламентар, проводити будь-які заходи МПС на території держави-агресора.

У цьому контексті Р. Чубаров закликав національні парламентські делегації, присутні на форумі, не ухвалювати рішення про проведення осінньої асамблеї наступного року МПС у м. Санкт-Петербург (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 27.10*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

У рамках інтенсивних консультацій щодо ратифікації Угоди про асоціацію Президент П. Порошенко провів телефонну розмову з президентом Європейського парламенту М. Шульцем.

Глава Української держави наголосив, що мають бути використані всі можливості для ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

У свою чергу М. Шульц підкреслив, що Європейський парламент на боці України, а також підтвердив, що у ЄП є більшість для надання безвізового режиму для українців.

Співрозмовники домовилися продовжити контакти для ефективної координації зусиль (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 28.10*).

***

Президент П. Порошенко провів телефонну розмову з президентом Європейської ради Д. Туском.

Глава Української держави та очільник Європейської ради обмінялися думками щодо ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. При цьому Д. Туск висловив повну підтримку України і зазначив, що Угода має продовжувати діяти.

Президент Європейської ради також наголосив, що Україна виконала всі необхідні критерії для запровадження безвізового режиму. За його словами, нині ЄС має завершити певні внутрішні процедури, щоб надати право українцям на в'їзд до Європейського Союзу без віз.

Співрозмовники домовилися про продовження інтенсивної координації на найвищому рівні (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 28.10*).

***

Президент П. Порошенко провів телефонну розмову з президентом Європейської комісії Ж.-К. Юнкером.

Співрозмовники обговорили ситуацію довкола ратифікації Нідерландами Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Ж.-К. Юнкер наголосив, що Угода, включаючи зону вільної торгівлі, продовжує діяти.

Президент Єврокомісії також укотре підтвердив виконання Україною всіх критеріїв для надання безвізового режиму українським громадянам.

Крім того, було обговорено порядок денний наступного саміту Україна – ЄС, який відбудеться в листопаді (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 28.10).**

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з президентом Туреччини Р. Ердоганом. Глава Української держави привітав турецький народ з прийдешньою 93-ю річницею проголошення Республіки Туреччина.

Президент П. Порошенко поінформував турецького лідера про збільшення терміну безвізового перебування з 60 до 90 днів протягом 180-денного періоду для турецьких громадян на території України. Аналогічне рішення щодо українських громадян уряд Туреччини ухвалив раніше. П. Порошенко назвав це важливим кроком у розвитку міжлюдських відносин та економічних зв'язків між країнами.

Співрозмовники засудили порушення прав людини в окупованому Росією Криму. Президент Р. Ердоган укотре наголосив на невизнанні результатів російських парламентських виборів на території окупованого півострова.

Сторони домовилися активізувати переговори щодо зони вільної торгівлі та обговорили порядок подальших контактів на вищому рівні (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 28.10).**

***

Глава нідерландського уряду М. Рютте поінформував про зусилля, які докладаються ним для вирішення питання ратифікації Угоди про асоціацію ЄС – Україна з боку парламенту Нідерландів.

Президент П. Порошенко наголосив на важливості пошуку взаємоприйняттого варіанта, який би розблокував процес ратифікації згаданої Угоди нідерландською стороною.

Співрозмовники домовилися продовжувати координувати зусилля задля запобігання негативному сценарію.

М. Рютте підтвердив незмінну позицію Нідерландів щодо надання безвізового режиму для українських громадян (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 26.10).**

***

Президент П. Порошенко поінформував віце-президента США Д. Байдена про зустріч лідерів держав нормандського формату в Берліні.

Окремо було наголошено на важливості продовження політики активного залучення американської сторони в питанні сприяння імплементації мінських домовленостей і відновлення територіальної цілісності України.

Глава держави закликав до зміцнення трансатлантичної єдності задля збереження консолідованої політики санкцій проти Росії у зв'язку з продовженням агресії на Донбасі та окупацією Криму.

Співрозмовники також обговорили перебіг українських реформ і продовження їх підтримки з боку США (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 25.10).

***

Президент П. Порошенко зазначив, що після ретельного обговорення з Прем'єр-міністром В. Гройсманом ухвалено важливе політичне рішення великої соціальної ваги, яке є спільною позицією глави держави, уряду і фракцій коаліції.

«Разом з побудовою Збройних сил України першим пріоритетом влади, як тільки з'явилася ця можливість, стає боротьба з бідністю. І агресія Російської Федерації проти нашої держави не є виправданням у зволіканні з реформами, які ми робимо в умовах війни», – наголосив Президент.

Глава держави підкреслив неприпустимість того, що людина, яка працює повний робочий тиждень, отримує стільки ж грошей, як непрацюючі українці, яким «нараховується допомога по безробіттю». «З 1 січня 2017 р. в Україні не буде жодної працюючої людини, яка отримує менше 3 тис. 200 грн. При чому я звернувся до уряду та парламенту вжити вичерпних заходів, щоб це рішення не підвищило жодного податку, насамперед це стосується малого та середнього бізнесу», – додав глава держави.

П. Порошенко зазначив, що це рішення стосується понад 4 млн працюючих українців, рівень оплати яких сьогодні становить 1450 грн. За словами глави держави, для виплат у державному секторі будуть знайдені відповідні ресурси держбюджету, а приватний сектор отримує чітке правило, яке забороняє працюючому українцю виплачувати менше 3 тис. 200 грн на місяць.

«Це рішення є боротьбою з бідністю і захистом працюючої людини. І відрив мінімальної заробітної плати від розрахунку прожиткового мінімуму дає випереджаюче зростання мінімальної заробітної плати в найближчі роки», – наголосив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 26.10).

***

Президент П. Порошенко представив громадсько-політичному та управлінському активу Київської області нового голову обласної державної адміністрації О. Горгана.

О. Горган, який раніше очолював Вишгородську районну державну адміністрацію, став переможцем конкурсу на зайняття посади голови Київської ОДА.

Глава держави вручив новому очільнику ОДА посвідчення і висловив переконання, що він успішно реалізує свій ентузіазм та позитивні напрацювання попередньої діяльності в новій якості.

Президент окремо наголосив на важливості будівництва та розвитку дорожньої інфраструктури області. «Те, що я буду перевіряти, контролювати і наполягати – це будівництво доріг», – підкреслив він.

П. Порошенко також зазначив, що сьогодні вже можливо підбити перші підсумки реформ. Так, за 2,5 роки вдалося створити з нуля власну армію, яка є важливим елементом української незалежності. Вдалося створити міжнародну коаліцію, яка міцно забезпечую ізоляцію агресора й повну підтримку України. «Але ми не можемо тішитись лише цими двома напрямками реформування нашої держави. Сектор оборони та безпеки і сектор зовнішньої політики, за які напряму відповідає Президент. Однак є вертикаль влади – обласні та районні адміністрації – і на них відповідальність за стимулювання проведення внутрішніх реформ нашої держави», – зазначив він.

Президент нагадав, що однією з основних реформ є децентралізація. «Децентралізація тоді сприймалася дуже скептично. Ніхто не вірив. Бо ніколи ще в Україні добровільно владу з Києва передавати, в даному випадку не дуже далеко – в Київську область, ніхто не збирався», – зазначив П. Порошенко.

За його словами, нині вже зроблено перший крок – запущено фінансову та бюджетну децентралізацію. «Двадцять три роки українські місцеві бюджети були касами з виплати заробітної платні, з нульовим бюджетом розвитку і страшними дефіцитами. Свої гроші місцеві бюджети з протягнутою рукою місяцями чекали у казначейства, а іноді давали хабарі для того, щоб витягнути свою власну зароблену копійку. Більшість у цьому залі це пам'ятають», – зазначив глава держави. За його словами, нині бюджет розвитку громад зріс у п'ять разів. Президент також звернув увагу, що у грудні вже у 200 об'єднаних територіальних громадах проходитимуть вибори. «Розширення прав та можливостей місцевого самоврядування має кореспондуватися зі збільшенням відповідальності», – додав П. Порошенко.

Президент нагадав про рішення Національної ради реформ щодо реформування податкової системи та запровадження змін з адміністрування податків, зокрема створення електронного кабінету платника податків, запровадження автоматичного відшкодування ПДВ, захист малого й середнього бізнесу тощо. Президент також нагадав про нещодавнє рішення підвищити мінімальну заробітну плату з 2017 р. до 3 тис. 200 грн.

Глава держави наголосив на важливості продовження процесу децентралізації та закликав активізувати процес добровільного створення об'єднаних територіальних громад на Київщині.

У свою чергу новопризначений голова Київської області подякував Президентові за довіру й запевнив присутніх у своїй відкритості та готовності працювати з керівниками регіону всіх рівнів. «Для мене висока честь у цей доленосний час на такій відповідальній посаді виконати свій обов'язок перед рідною країною», – сказав О. Горган (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 28.10).

***

Президент П. Порошенко підписав Закон України «Про внесення змін до розділу X “Перехідні положення” Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель», ухвалений Верховною Радою 6 жовтня 2016 р.

Закон продовжує на один рік термін дії мораторію на продаж чи відчуження іншим способом земель сільськогосподарського призначення, що дасть змогу за цей час урегулювати на законодавчому рівні процедуру обігу земель сільськогосподарського призначення.

Законом внесено відповідні зміни до пп. 14 і 15 розд. X «Перехідні положення» Земельного кодексу та доручено Кабінету Міністрів до 1 липня 2017 р. розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проект закону України про обіг земель сільськогосподарського призначення.

Реалізація Закону дасть змогу забезпечити формування належного нормативно-правового забезпечення і встановити чіткий правовий механізм функціонування ринку земель сільськогосподарського призначення **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2016. – 28.10).**

***

Президент П. Порошенко підписав Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державної реєстрації прав на нерухоме майно та захисту прав власності».

Законом вносяться зміни до ряду нормативних актів, якими передбачається забезпечення захисту прав власності, економічних інтересів громадян та інвесторів, а також зменшення ризиків незаконного заволодіння майном.

Документом передбачено комплексний підхід до вдосконалення системи державної реєстрації прав на нерухоме майно. Зокрема, передбачається невідкладне повідомлення державним реєстратором власника об'єкта нерухомого майна, щодо якого подано заяву про проведення відповідних реєстраційних дій, запровадження обов'язкової реєстрації заяви власника об'єкта нерухомого майна про заборону вчинення реєстраційних дій у Державному реєстрі прав, відновлення реєстраційних дій лише за рішенням суду, що набрало законної сили, або заяви власника.

Крім того, передбачено обов'язкове нотаріальне посвідчення справжності підписів засновника (учасника), уповноваженої ними особи, на установчому документі, передавальному акті та розподільчому балансі юридичної особи, заяві про вихід з товариства, що подаються для державної реєстрації змін про юридичну особу, для уточнення підстав, за якими може бути анульовано свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю, може бути заборона припиняти керівникам своє членство в організації роботодавців чи об'єднанні організацій роботодавців, у творчій спілці, членство в політичній партії, у громадському об'єднанні шляхом подання заяви до відповідних статутних органів, посилення кримінальної та адміністративної відповідальності **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2016. – 28.10).**

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман і прем'єр-міністр Французької Республіки М. Вальс під час зустрічі в четвер, 27 жовтня, обговорили можливості для посилення двостороннього співробітництва в гуманітарній сфері.

Глава українського уряду поінформував співрозмовників, що в Україні

розпочато реформу державної служби. У цьому контексті він зазначив, що Україна зацікавлена у продовженні співпраці з Національною школою адміністрації Франції (ENA) і Генеральною дирекцією з питань адміністрації та державної служби Франції (DGAFF).

Прем'єр-міністр також звернувся з проханням включити українську мову до переліку іноземних мов, іспит з яких може бути складений для здобуття французького диплому про середню освіту (бакалаврат).

«Активізація заходів з проведення реформи державної служби входить до пріоритетів українського уряду», – наголосив В. Гройсман (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 27.10).

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман зустрівся з головою сенату парламенту Франції Ж. Ларше. Сторони обговорили перебіг здійснюваних урядом реформ в Україні.

Прем'єр-міністр поінформував співрозмовника про розпочаті урядом реформи. Зокрема, уряд продовжує децентралізацію влади, провадить боротьбу з корупцією.

В. Гройсман також підкреслив, що очолюваний ним уряд розпочав реформу державної служби.

Окремо Прем'єр-міністр наголосив, що Кабінет Міністрів продовжує дерегуляцію, зокрема в енергетичній сфері та на ринку ліків.

Він нагадав, що після прийняття Верховною Радою змін до Конституції України та нового закону про судову систему в Україні була розпочата судова реформа.

Уряд налаштований на проведення швидких і ефективних економічних реформ, наголосив В. Гройсман. «Мета реформ дуже чітка: забезпечити належні соціальні стандарти життя українців, перетворити Україну у процвітаючу та могутню державу у складі європейської сім'ї», – зазначив він.

У цьому контексті глава уряду подякував голові сенату парламенту Франції за особисту ініціативу та пропозицію щодо сприяння Україні у сфері децентралізації.

Прем'єр-міністр зауважив, що Україна високо цінує підтримку Франції на шляху реформ.

Сторони також порушили питання виконання мінських домовленостей. В. Гройсман поінформував співрозмовника про ситуацію на Донбасі. Прем'єр-міністр наголосив на недопустимості зняття санкцій з Російської Федерації до виконання нею взятих на себе у рамках мінських угод зобов'язань. «Росія і далі буде здійснювати агресію, і є тільки три питання: коли, яка країна і який спосіб вони будуть застосовувати», – зазначив В. Гройсман.

Голова сенату парламенту Франції Ж. Ларше погодився з головою українського уряду щодо необхідності виконання мінських домовленостей і висловив готовність підтримувати Україну на цьому шляху.

У свою чергу заступник Голови Верховної Ради України О. Сироїд, яка також узяла участь у зустрічі, наголосила, що Росія розхитує ситуацію на європейському континенті. О. Сироїд зауважила, що необхідно використовувати мінські угоди як майданчик для подальших дискусій.

Вона відзначила успіх реформи з децентралізації, зауваживши, що будь-які

політичні рішення, що стосуються Донбасу, потребують виваженості. «Я повністю підтримую усі ті речі, які відбуваються в питанні децентралізації і були започатковані В. Гройсманом у той час, коли він був Головою Верховної Ради України. Але сьогодні будь-які політичні рішення стосовно Донбасу можуть призвести до легалізації окупантів на нашій землі», – сказала вона.

Крім того, заступник спікера парламенту зазначила, що уряд В. Гройсмана має підтримку на шляху реформ (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 27.10).

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман зустрівся з міністром закордонних справ Франції Ж.-М. Еро. Сторони обговорили стан виконання мінських домовленостей і ситуацію на Сході України.

На початку зустрічі Прем'єр-міністр подякував Франції за допомогу Україні у протидії російській агресії. «Уряд зацікавлений у всебічній розбудові взаємовигідних відносин з Францією», – зазначив В. Гройсман.

Глава уряду поінформував співрозмовника про ситуацію на Донбасі. Він наголосив, що альтернативи мінським домовленостям немає і Україна неухильно дотримується взятих на себе зобов'язань.

У цьому контексті Прем'єр-міністр підкреслив, що санкції проти Російської Федерації мають бути збережені, допоки вона повністю не виконає свої зобов'язання, передбачені мінськими угодами.

Продовжуючи тему тимчасової окупації Росією територій України, В. Гройсман зазначив, що анексія Криму супроводжується прискореною мілітаризацією півострова та повністю змінила безпекову ситуацію в регіоні. «РФ фактично перетворює Крим на величезну військову базу», – зазначив він.

У цьому контексті Україна високо цінує послідовну позицію Франції щодо невизнання злочинної анексії Криму та виборів до Держдуми РФ, зазначив Прем'єр-міністр.

Окремо глава уряду подякував за ініціативу створення «дорожньої карти» з виконання мінських домовленостей і за надані пропозиції до неї, про що було домовлено «нормандською четвіркою» в Берліні.

Сторони також обговорили питання розгортання озброєної поліцейської місії ОБСЄ та розмінування територій на Донбасі.

Окремо співрозмовники порушили питання лібералізації візового режиму. У цьому контексті В. Гройсман наголосив, що Україна виконала всі вимоги щодо запровадження безвізового режиму.

Прем'єр-міністр також зауважив необхідність завершення ратифікації Угоди про асоціацію України – ЄС.

Він також поінформував міністра закордонних справ Франції Ж.-М. Еро про розпочаті урядом реформи в Україні та перші досягнуті успіхи на цьому шляху (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 27.10).

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман і міністр економіки та фінансів Франції М. Сапен зустрілися з представниками французького бізнесу, який працює в Україні.

В. Гройсман відзначив величезний потенціал двосторонніх економічних

відносин України і Франції, зокрема щодо зростання торгівлі та інвестицій. За його словами, «це зростання може бути набагато більшим».

Прем'єр-міністр поінформував співрозмовників про дії уряду щодо поліпшення бізнес-клімату в Україні. Так, вжито ряд заходів, спрямованих на боротьбу з корупцією, зокрема сформовано необхідне законодавство, а також створено структури, покликані на протидію корупції.

Він також зазначив, що в Україні розпочалася судова реформа, «спрямована на те, щоб отримати якісну систему правосуддя».

Уряд також підготував нові зміни до Податкового кодексу, які спрощують адміністрування податків, зауважив В. Гройсман.

Говорячи про перспективні сфери для інвестування, глава уряду зауважив, що Україна, зокрема, може отримати колосальне зростання в аграрному секторі шляхом провадження інновацій і збільшення глибинної переробки продукції на території України.

Міністр економіки та фінансів Франції М. Сапен високо оцінив зусилля українського уряду щодо проведення реформ в Україні, зазначивши, що у Франції «більш спокійна ситуація, але все одно дуже складно проводити реформи».

У свою чергу В. Гройсман подякував за оцінку роботи уряду. Він зауважив, що реформи в Україні «не просто йдуть, а й дають результат».

Прем'єр-міністр наголосив, що уряд стабілізував економічну ситуацію в Україні.

Він також зауважив, що уряд налагодив постійний діалог з бізнесом. «Раз на два місяці урядова команда зустрічається з представниками бізнесу, і ці зустрічі реалізуються у практичних рішеннях. Наше завдання, щоби бізнес в Україні був успішним, і ми будемо робити це», – сказав Прем'єр-міністр.

Присутній на зустрічі секретар Національної інвестиційної ради Б. Ложкін зазначив, що інфраструктура, літакобудування, ІТ-сектор на сьогодні є привабливими для інвестування в Україні. «Зараз дуже цікавий час для інвесторів. Приходьте зараз в Україну», – сказав він.

У свою чергу представники французького бізнесу відзначили покращення бізнес-клімату в Україні. Зокрема, представник Credit Agricole Ж. Брюнель відзначив «дуже великий прогрес у вдосконаленні судової системи». Представник компанії PDG Atlantic, яка має завод в Одесі, П.-Л. Франсуа висловив задоволення рівнем кваліфікації українських працівників. Він зазначив, що компанія відкриває в Україні осередок науково-дослідних і дослідно-конструкторських розробок.

У компанії Soufflet, що займається виробництвом насіння, висловили надію, що Україна зможе домовитися про відкриття ринку Європейського Союзу для українського насіння. У свою чергу, у компанії Engie повідомили про плани розвивати в Україні альтернативну енергетику.

«Той (бізнес), який працює в Україні, їх настрої є абсолютно оптимістичним. Говорять про те, що вони працюють, збільшують свої інвестиції», – зазначив В. Гройсман, коментуючи журналістам пізніше результати зустрічі з бізнесом (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 28.10).

***

Прем'єр-міністр наголосив, що бюджет на 2017 рік буде повністю збалансовано після підвищення мінімальної заробітної плати до 3 тис. 200 грн за рахунок детінізації та справедливої оцінки праці українців. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, спілкуючись із журналістами в понеділок, 31 жовтня.

«За рахунок детінізації, за рахунок справедливої оцінки праці українських громадян ми абсолютно повністю збалансуємо бюджет. Ми забезпечимо у бюджетній сфері оплату праці не нижче 3 тис. 200 грн. Це ж саме має бути забезпечено відповідно до Закону «Про Державний бюджет», який ми направимо в парламент до другого читання, – заявив В. Гройсман. – Ми збалансуємо бюджет. Ми закладаємо 3-відсоткове економічне зростання. Дефіцит бюджету не буде перевищувати 3 %».

Прем'єр-міністр наголосив, що підвищення мінімальної заробітної плати до 3 тис. 200 грн є абсолютно реальним. «Мінімальна заробітна плата має дорівнювати в Україні не менше 3 тис. 200. Це для нас є принциповим питанням і є абсолютно реальним», – зазначив він.

Також за рахунок детінізації буде зменшена сума дефіциту Пенсійного фонду. На сьогодні проводяться всі розрахунки, зазначив глава уряду.

Коментуючи заяви окремих політиків про необхідність «затягування пасків», В. Гройсман сказав: «Якщо хтось говорить про те, що треба затягнути паски, я їм рекомендую: затягніть собі паски, живіть на 1 тис. 600 грн і розмірковують про те, коли потрібно підняти людям заробітну плату».

Прем'єр-міністр також зазначив, що підвищення мінімальної заробітної плати не потребуватиме додаткової емісії грошей. «Нічого подібного і бути не може. У нас є маса коштів у бюджеті, економіці. У рамках цієї маси відбудеться початок справедливої оцінки праці українців. Уперше за 25 років 3 тис. 200 – мінімальний прожитковий мінімум, і йому буде дорівнювати мінімальна заробітна плата. Це означає, що люди почнуть виходити за межі бідності, в якій вони десятки років знаходилися».

Глава уряду також зазначив, що з 3 тис. 200 грн мають бути сплачені всі податки. Працівник разом із заробітною платнею має отримати від роботодавця в тому числі відрахування до Пенсійного фонду. Таким чином, після виходу на пенсію, працівник отримає «нормальну, а не жалюгідну пенсію».

Він зазначив, що уряд працював над рішенням про підвищення мінімальної заробітної плати до 3 тис. 200 грн не один місяць. Станом на 15 вересня, коли уряд подавав до парламенту проект бюджету, відповідних рішень ще не було, тому закладався показник мінімальної заробітної плати на рівні 1 тис. 600 – 1 тис. 700 грн. «Це абсолютно нормальний розрахований крок, – підкреслив Прем'єр-міністр. – До другого читання ці пропозиції будуть враховані у проекті бюджету».

Тепер на порядку денному уряду створити нормальну пенсійну систему у країні. Кабінет Міністрів працює над цим питанням, зазначив В. Гройсман (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 31.10*).

***

Прем'єр-міністр України В. Гройсман виступає за розширення переліку тих, хто зобов'язаний заповнювати електронні декларації.

«Зараз треба розширювати перелік усіх тих, хто має подати такі декларації. Це мають бути у тому числі і ті, хто не потрапив, наприклад представники державних компаній. Дуже цікаво було би дивитися на те, хто не потрапив до цього переліку, щоби такі декларації були подані», – заявив В. Гройсман, спілкуючись із журналістами в понеділок, 31 жовтня.

«Кожен зараз має відповісти за своє декларування, де були взяті гроші. Мене, наприклад, дивує, якщо людина все життя працювала у владі, звідки сотні тисяч доларів? – зазначив В. Гройсман. – Головне, що ця система декларування зобов'язала кожного чесно задекларувати те, що у нього є, і дуже важливо, щоб при перевірці уся ця чесність була підтверджена».

Коментуючи власну електронну декларацію, Прем'єр-міністр зазначив, що задекларував усе майно, що йому належить на правах власності. Більшість цього майна була придбана до 2006 р., коли В. Гройсман став міським головою Вінниці. До цього часу він протягом 10 років займався підприємницькою діяльністю, зазначив він (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 31.10).

***

Уряд розробляє рішення щодо зміни пенсійної системи в Україні, що дадуть змогу зробити її більш справедливою й самодостатньою. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, відповідаючи на питання журналістів у Парижі.

«Ми шукаємо сьогодні необхідні рішення для того, щоб змінити саму пенсійну систему і вона стала більш справедливою і більш самодостатньою, щоб люди теж відчували, що реальні доходи від пенсій зросли», – зазначив В. Гройсман.

Він нагадав, що з 1 грудня 2016 р. пенсії будуть підвищені на 10 %. «Таке зростання є недостатнім, – наголосив Прем'єр-міністр. – Мене це не влаштовує, але це є певний крок вперед».

За словами В. Гройсмана, наступний виклик уряду після підвищення мінімальної заробітної плати удвічі до 3 тис. 200 грн – це створення справедливої системи пенсійного забезпечення. «На це теж потрібен час, щоб ми знайшли правильні рішення. Ми сьогодні над цим дуже ретельно працюємо», – зазначив він.

Як тільки уряд знайде відповідне рішення, він одразу поінформує українських громадян, зазначив Прем'єр-міністр (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 27.10).

***

Україна має потенціал, щоб в середньостроковій перспективі показати один з найкращих результатів економічного зростання в Європі. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, спілкуючись із журналістами після відкриття Французько-українського бізнес-форуму у Парижі.

«У нас є дуже великий запас можливостей, які ми маємо якісно використати. Я переконаний у тому, що в середньостроковій перспективі ми покажемо один із найкращих результатів економічного зростання у Європі», – наголосив глава уряду.

Коментуючи початок роботи бізнес-форуму, В. Гройсман зазначив, що

захід засвідчив велику зацікавленість французького бізнесу в інвестуванні в Україні. За його словами, у ньому взяло участь близько 250 компаній.

Французький бізнес демонструє інтерес до пришвидшення входження в Україну та інвестування, зазначив глава уряду. «Ми в цьому дуже зацікавлені. Дуже важливо підтримувати український бізнес, французький, європейський, американський, тому що вони створюють робочі місця, інвестують в економіку, забезпечують економічне зростання. Наше завдання – пришвидшити це економічне зростання і все те, що буде заробляти економіка, реінвестувати в якість життя людей. Робота, робочі місця, національний продукт – це пріоритет уряду», – наголосив він.

Серед найбільш пріоритетних галузей для інвестування В. Гройсман назвав сфери сільського господарства, енергетики, літакобудування, машинобудування, легкої промисловості, деревообробної галузі, фармацевтики, ІТ: «У нас широчезний спектр галузей, куди ми можемо інвестувати і де ці інвестиції будуть успішними», – зауважив він.

Прем'єр-міністр зазначив, що в Україні починається економічне зростання.

В. Гройсман зазначив, що уряд здійснив ряд кроків щодо поліпшення бізнес-клімату в країні, зокрема реформу державних закупівель, кроки з дерегуляції та боротьби з корупцією, знищення монополії в нафтогазовому секторі. «Такі реформи спонукають бізнес більше довіряти, більше інвестувати», – зазначив він (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 28.10).

***

Віце-прем'єр-міністр із питань європейської і євроатлантичної інтеграції України І. Климпуш-Цинцадзе зустрілася з міністрами закордонних справ Литви Л. Лінкявічусом, Латвії Е. Рінкевичсом і Естонії Ю. Лігою. Головною темою розмови став процес ратифікації Угоди про асоціацію між Україною і ЄС.

Сторони домовилися про об'єднання зусиль та вжиття скоординованих і невідкладних спільних кроків з метою недопущення нератифікації нідерландським парламентом, оскільки таке рішення матиме негативні наслідки і для України, і для всіх держав-членів ЄС.

Представники країн Балтії також наголосили на важливості якнайшвидшого ухвалення рішення про надання Україні безвізового режиму з ЄС і підтвердили свою непохитну позицію щодо злочинів Росії. Литва, Латвія та Естонія підтримують територіальну цілісність України, необхідність продовження санкційного тиску на РФ. Співрозмовники віце-прем'єра погодилися з неможливістю проведення виборів на тимчасово окупованих територіях до повного відновлення Україною свого контролю над усією ділянкою українсько-російського кордону (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 28.10).

***

Уряд України, Організація Об'єднаних Націй і Світовий банк започаткували цільові фонди багатьох партнерів у рамках спільного механізму забезпечення скоординованої підтримки зусиль з відновлення економіки та розбудови миру в Україні.

Через конфлікт на Сході України, який триває понад два роки, погіршується економічна ситуація та загальні перспективи розвитку, адже паралізовано економічну діяльність у найбільшому промисловому регіоні країни. Перебої в роботі промисловості, транспорту, малого й середнього бізнесу призвели до зростання безробіття та рівня бідності, крім того, погіршився доступ до послуг і засобів до існування у зонах, які постраждали внаслідок конфлікту. Міжнародні партнери України готові підтримати зусилля уряду України щодо відновлення інфраструктури, розбудови миру з урахуванням конкретних потреб громад, які постраждали в результаті конфлікту.

«Уряд виділив кошти для відновлення східних регіонів з бюджету 2015 і 2016 р., проте зіткнувся зі складнощами нестачі ресурсів та інституційної спроможності, а також необхідністю подолання економічних, соціальних проблем громад, які постраждали від конфлікту. Ми закликаємо міжнародних партнерів використовувати багатопартнерську платформу для надання допомоги та підтримки розбудови миру, відновлення, розвитку і задоволення потреб громад», – наголосив міністр з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб В. Черниш.

Цільові фонди було створено відповідно до рекомендацій спільної оцінки з відновлення та розбудови миру, проведеної Світовим банком, Організацією Об'єднаних Націй і Європейським Союзом і схваленої урядом України. Оцінка виявила необхідність запровадження спільного підходу до фінансування заходів з відновлення економіки на Сході України, для зміцнення підтримки стратегії уряду. Багатопартнерська платформа містить два цільові фонди за участі багатьох міжнародних організацій, у рамках загальних механізмів управління: 1) цільового фонду під управлінням ООН; 2) цільового фонду, який очолює Світовий банк. Таке рішення є ефективним завдяки взаємодоповненню досвіду, знань і оперативних процедур діяльності Світового банку та ООН, а також досвіду, отриманому в інших країнах, де тривали або тривають конфлікти.

Координатор системи ООН в Україні Н. Вокер зазначив: «Досвід, здобутий в країнах, які постраждали через конфлікти, показує, що у разі якщо більшість фінансових потоків проходять через механізм спільного фінансування, він стане центром тяжіння, що зможе скоординувати зусилля з надання допомоги та збільшить їхню ефективність».

«Запуск цих багатопартнерських цільових фондів є наступним важливим кроком з підтримки реалізації програми уряду з відновлення та розбудови миру в східних областях. Світовий банк має намір продовжувати підтримувати Україну, у тому числі через цільовий фонд, у зусиллях щодо сприяння більш довгостроковій економічній стабільності та відновленню у східній частині країни», – сказала С. Кахконен, директор Світового банку в справах Білорусі, Молдови та України.

Цільова платформа працюватиме в таких сферах, як інфраструктура та соціальні послуги, відновлення економіки й соціальної стійкості, розбудова миру та безпеки на рівні громад. Програми та проекти сприятимуть відновленню пошкодженої критичної інфраструктури й соціальних послуг, створенню нових робочих місць, підтримці малого бізнесу основних фінансових послуг. Цільові фонди також підтримуватимуть пілотні проекти, спрямовані на подальше розширення можливостей, надання технічної допомоги та аналітичної

підтримки.

Цільові фонди багатьох партнерів вітають внески урядів-партнерів з розвитку, держави й представників приватного сектору, а також багатосторонніх неурядових організацій і окремих осіб (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 28.10).

***

Рішенням уряду передано ряд повноважень від Мінекономрозвитку до Мінрегіону щодо координації транскордонного співробітництва. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Г. Зубко, коментуючи прийняття 26 жовтня відповідної урядової постанови.

За його словами, функцію координації підготовки й реалізації програм і проектів транскордонного співробітництва доручено Мінрегіону. Водночас віце-прем'єр-міністра призначено головою Координаційного центру з провадження діяльності, пов'язаної з участю України в реалізації Стратегії ЄС для Дунайського регіону. «Таким чином, буде узгоджено дії центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо участі України в реалізації Стратегії, розподілено функції з транскордонного і прикордонного співробітництва між Мінекономрозвитку і Мінрегіоном», – зазначив Г. Зубко (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 26.10).

ПОЛІТИКА

Берлін готов привітствовать любые форматы, которые помогут положить конец конфликту вокруг Украины, однако в настоящее время потребности в этом не видит, заявляет официальный представитель МИД ФРГ М. Шефер.

«С точки зрения федерального правительства, до тех пор, пока мы не оставили надежду на возможность получить конкретные шаги по выполнению минских договоренностей в нормандском формате, нет необходимости в настоящий момент менять формат», – сказал М. Шефер.

По его словам, немецкое правительство считает, что «речь идет о содержании, а не о форматах». «Если у кого-нибудь есть предложения по форматам, которые дают надежду на благополучное решение конфликта между Россией и Украиной, такие предложения радушно будут приветствоваться», – отметил он (*ForUm* (<http://for-ua.com>). – 2016. – 28.10).

***

Правительство Нидерландов считает, что все еще возможно ратифицировать Соглашение об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом. Об этом говорится в письме премьер-министра Нидерландов М. Рютте к парламенту страны.

«В письме к парламенту премьер-министр М. Рютте пишет, что он считает возможным, чтобы Соглашение было урегулировано в некоторых моментах с тем, чтобы была учтена позиция тех, кто сказал “нет” на референдуме», – пишут СМИ.

Также в письме говорится о том, что в интересах государства важно ратифицировать Соглашение об ассоциации. «В последующие полтора месяца правительство продолжит переговоры со странами-членами ЕС и Украиной с целью вписать, что Соглашение об ассоциации не является шагом к членству в ЕС и украинцы не будут иметь доступа к рабочему рынку ЕС. Также должно быть включено, что не будет военного сотрудничества и финансовой помощи», – передают содержание письма СМИ (*ForUm* (<http://for-ua.com>)). – 2016. – 31.10).

***

Проект «дорожной карты» уже существует, но по нему есть масса несогласованных позиций, устранение которых до конца ноября находится под большим вопросом, заявил директор Центра политических исследований «Пента» политолог В. Фесенко, комментируя заявления П. Климкина о том, что встреча в нормандском формате состоится на уровне министров иностранных дел в конце ноября.

«Если исходить из ситуации, то, к примеру, с разведением сторон по трем позициям, которые согласованы, в одном пункте – Станице Луганской – войска так и не отведены. Другие точки еще не согласованы. В частности, есть принципиальный пункт разногласий – Дебальцево. Очень сомнительно, что не только в ближайшее время, а вообще когда-нибудь договорятся, – рассуждает В. Фесенко. – Соглашаться на выборы на условиях Москвы и без обеспечения безопасности в зоне конфликта никто не будет. Лимит уступок исчерпан. Не может быть односторонних уступок. Вопрос о безопасности на выборах принципиальный. Кто-то должен контролировать границу и безопасность на выборах».

Кроме того, подчеркнул политолог, есть принципиальный вопрос о модели выборов, разоружении боевиков, переходном периоде, процедуре вывода российских военных и много других вопросов, которые еще не согласованы.

«Идет переговорная игра. Россия играет точно так же, как играла с переговорами по Сирии, – убежден В. Фесенко. – В следующем году выборы в Германии и Франции. Поэтому еще минимум год будет вот такая сложная и неоднозначная игра со стороны России» (*Слово і Діло* (<http://ru.slovoidilo.ua>)). – 2016. – 30.10).

***

Украинские санкции против Российской Федерации это, всего на всего, политическая декларация, которая в реальности означает, что возможность нормализации отношений с Россией стремительно падает, считает политолог А. Якубин.

«Учитывая политическую ситуацию в стране, для сохранения коалиции Президенту важно продемонстрировать, что он поддерживает введение санкций. Ведь ранее не один раз звучала критика относительно очень слабой санкционной политики украинской власти. Именно во избежание подобных негативных оценок список санкций против Российской Федерации и был расширен. Однако мы должны понимать, что санкции больше вредят нашей стране, чем приносят пользу», – отметил эксперт.

По словам А. Якубина, введение новых санкций так же является попыткой

украинской власти показать европейским партнерам, что им не стоит останавливать свои санкционные пакеты. «Ни для кого не секрет, что сейчас в Европейском Союзе есть несколько стран, которые активно выступают за смягчение санкций относительно России или их полное снятие. В этом контексте наши санкции сыграют роль аргумента относительно продления санкций на европейской политической арене. Однако мы не можем быть на 100 % уверены, что это сработает, так как сегодня ЕС активно заявляет свое недовольство и украинской политикой, – подчеркнул он. – Ведение санкций означает, что в ближайшее время восстановление экономических отношений с Российской Федерацией и какой-либо диалог между странами практически не возможны. Если смотреть глобально, новые украинские санкции против РФ, несмотря на свой декларативный характер, сильнее ударят по самой Украине, чем по России» (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2016. – 31.10).

***

У Кремлі вичерпали всі можливості впливати на Україну. Про це свідчить риторика, яку використовують українські політики під час міжнародних переговорів, у тому числі й за участі представників Російської Федерації. Про це розповів політичний експерт А. Піонтковський.

Політолог зауважив, що головний план еліти Москви на сьогодні – завадити розвиватися Україні як державі, що розвивається в напрямі Європейського Союзу та євроінтеграції. Також експерт зазначив, що Росія декілька разів змінювала своє ставлення до політики щодо Донбасу. Це було спричинено провалом кремлівського проекту «Новоросія», який, на їхній превеликий жаль, не «прижився» в українських громадян.

«Росія втрачає свої важелі керування українською владою, оскільки офіційний Київ починає вести більш чітку та жорстку позицію стосовно виконання мінських домовленостей. Також добрим свідоцтвом того, що Україна не клюнула на російську приманку, являється те, що влада почала чітко стояти на позиції “спочатку потрібно вивести з території Донбасу всіх терористів та військових РФ, а вже потім приступати до політичної частини “Мінська”, а це стосується також і проведення виборів», – зазначив А. Піонтковський (*Politic.Kiev.Ua* (<http://politic.kiev.ua>). – 2016. – 31.10).

***

29 октября в Киеве в закрытом режиме состоялся съезд Блока П. Порошенко.

Как сообщил руководитель секретариата партии БПП народный депутат М. Саврасов, на съезде не обсуждался вопрос относительно избрания нового руководителя партии. «Мы думаем обсудить этот вопрос на одном из следующих съездов», – заявил он. М. Саврасов также подчеркнул, что для участия в съезде, на котором будет обсуждаться вопрос избрания руководителя партии, будут приглашены и журналисты. На съезде было принято решение об участии в выборах в объединенные территориальные общины местных организаций партии, которые пройдут 4 декабря, а также в первых выборах депутатов сельских, поселковых, городских советов объединенных территориальных общин и соответствующих сельских, поселковых, городских глав 11 и 18 декабря (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2016. – 31.10).

***

Партія «Батьківщина» підтримає всеукраїнську акцію протесту ошуканих вкладників банків у разі невиконання їхніх вимог, оголошених в ультиматумі владі, заявила лідер «Батьківщини» Ю. Тимошенко на засіданні погоджувальної ради лідерів фракцій і комітетів ВРУ.

Ю. Тимошенко нагадала, що ошукані вкладники об'єдналися у Всеукраїнську раду та оголосили ультиматум владі.

«Минулого тижня мільйони ошуканих вкладників об'єдналися у Всеукраїнську раду, створили єдину координаційну раду і оголосили ультиматум владі. Вони вимагають негайного звільнення голови НБУ та керівника Фонду гарантування вкладів, який є бізнес-партнером Порошенка, створення ТСК у парламенті щодо розслідування корупції голови НБУ Гончарової та керівництва Фонду гарантування вкладів, а також прийняття пакета невідкладних законів», – пояснила Ю. Тимошенко.

За її словами, ошукані вкладники виступили з ультиматумом і звернулися до «Батьківщини» з проханням допомогти відстояти їхні права (*Вечерние Вести* (<http://gazetavv.com>). – 2016. – 31.10).

***

Суспільство може негативно відреагувати на статки, задекларовані українськими політиками та чиновниками, що може призвести до відродження в країні сил із соціальними популістськими гаслами, таких як комуністи, вважає політичний експерт С. Таран.

На думку С. Тарана сам крок із впровадження відкритого електронного декларування є цілком нормальним і має підвищити політичну відповідальність декларантів, але тепер слово має бути за Національним антикорупційним бюро та Національним агентством з питань запобігання корупції.

«Напевно, найважливіше потрібна нормальна реакція суспільства. У нас тут може бути два варіанти. Перший варіант хороший, оптимістичний, коли громадяни розуміють, що основна проблема – невідповідність між прибутками і видатками. ...Якщо існує невідповідність, потрібні закони, потрібне посилення відповідальності. Це сприятиме позитивним зрушенням у суспільстві.

А може бути песимістичний сценарій, коли люди просто будуть сприймати наявність статків як щось погане, як зло... Це може сприяти тому, що посиляться соціал-популістські настрої, які призведуть до переродження, точніше, реінкарнації комуністів і соціалістів. І це призведе до негативних наслідків у суспільстві», – вважає експерт (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 31.10).

ЕКОНОМІКА

Платежний баланс в сентябрі свели с профіцитом 474 млн долл. Об этом сообщается на сайте НБУ.

В сентябрі 2016 г. дефіцит текущего счета платежного баланса увеличился до 875 млн долл.

НБУ объясняет увеличение дефицита плановыми выплатами Кабмином

процентов по реструктуризированным ОВГЗ.

Неблагоприятные условия торговли стали причиной снижения экспорта товаров – как в годовом измерении, так и по сравнению с предыдущим месяцем. Несмотря на рост физических объемов экспорта зерновых культур, их стоимостные объемы снизились из-за падения мировых цен на зерно. Так же из-за снижения мировых цен на сталь сократился экспорт продукции металлургии. В то же время стремительно увеличился экспорт масла и жиров благодаря высокому урожаю подсолнечника.

Рост импорта товаров замедлился. Прежде всего вследствие более низких темпов роста импорта сельскохозяйственной техники в годовом измерении.

Чистые поступления по финансовому счету в сентябре составили 1,3 млрд долл., их обеспечило привлечение госсектора (в отличие от предыдущих месяцев). Успешное завершение второго пересмотра программы EFF с Международным валютным фондом позволило Кабмину разместить еврооблигации на сумму 1 млрд дол. под гарантии США.

Чистые поступления прямых иностранных инвестиций возросли до 444 млн долл., в том числе 264 млн долл. – в реальный сектор. В банковский сектор поступило 180 млн долл., которые были направлены на докапитализацию банков с иностранным капиталом.

Объемы сокращения наличной валюты вне банков увеличились по сравнению с августом.

Чистое влияние долгового капитала как реального, так и банковского сектора увеличилось до 480 млн и 452 млн долл. соответственно. Это в первую очередь обусловлено большими объемами погашения долгосрочных кредитов, тогда как привлечение частного сектора все еще осталось низким.

В январе – сентябре 2016 г. сальдо текущего счета платежного баланса было отрицательным – 2,3 млрд долл. Однако дефицит текущего счета компенсировали чистыми привлечением по финансовому счету. Положительное сальдо сводного платежного баланса – 1 млрд долл. (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/31/24615868>). – 2016. – 31.10).

***

Активы Национального банка за девять месяцев 2016 г. возросли на 63,2 млрд грн (7,4 %) – с 849,2 млрд до 912,4 млрд грн, сообщается на сайте регулятора.

НБУ связывает увеличение своих активов с ростом международных резервов на 2,29 млрд долл. – до 15,59 млрд долл. на отчетную дату, а также с увеличением квоты Украины в МВФ, которая учитывается на балансе центрального банка.

Гривневые активы снизились почти на 50 млрд грн. Это отражает погашение кредитов рефинансирования коммерческими банками более чем на 25 млрд грн и уменьшение портфеля ценных бумаг Украины на 24 млрд грн.

«Тенденция по уменьшению портфеля кредитов НБУ, выданных банкам в предыдущие годы, продолжается уже три квартала подряд: заемщики возвращают кредиты центральному банку. Таким образом, сумма чистой задолженности уменьшилась на 43 % по сравнению с началом года и сейчас составляет 38,7 млрд грн», – уточняет регулятор.

Пассивы центробанка за девять месяцев увеличились на 1,4 %

(10,2 млрд грн) – до 736,6 млрд с 726,4 млрд грн. Собственный капитал НБУ – 175,8 млрд грн (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/28/24595979>). – 2016. – 28.10).

***

Национальный банк перечислил в госбюджет первые 10 млрд грн прибыли из более 38 млрд грн за 2016 г. Об этом в интервью «Громадському» рассказала глава НБУ В. Гонтарева.

«Вся сумма будет перечислена несколькими траншами, согласованными с Министерством финансов, чтобы это не имело влияния на ценовую стабильность в стране», – подчеркнула В. Гонтарева. По ее словам, раньше этому препятствовало то, что не был сформирован Совет Нацбанка.

25 октября Совет НБУ был полностью сформирован, члены совета избрали своим главой Б. Данилишина, утвердили годовую консолидированную отчетность центрального банка за 2015 г. и распределение прибыли центрального банка (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/27/24585042>). – 2016. – 27.10).

***

Національний банк України знизив облікову ставку до 14 % річних із 28 жовтня, передає УНН з посиланням на прес-службу регулятора (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1613441-nbu-zniziv-oblikovu-stavku-do-14-richnikh-z-28-zhovtnya>).

«Правління Національного банку України прийняло рішення про зниження облікової ставки до 14 % річних з 28 жовтня 2016 р.», – ідеться в повідомленні.

Як зазначили в НБУ, подальше пом'якшення монетарної політики «обумовлено зниженням ризиків для цінової стабільності та узгоджується з необхідністю досягнення цілей щодо інфляції у 2017–2018 рр.» (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1613441-nbu-zniziv-oblikovu-stavku-do-14-richnikh-z-28-zhovtnya>). – 2016. – 27.10).

***

Голова НБУ В. Гонтарева в інтерв'ю «Громадському», коментуючи ситуацію довкола ПриватБанку, констатувала, що «системність цього банку ніколи не дозволить Національному банку відправити цей банк у Фонд гарантування» (<http://finbalance.com.ua/news/Hontareva-NBU-nikoli-ne-vidpravit-Privatbank-u-Fond-harantuvannya>).

«Якщо він не виконає програму докапіталізації, то, зрозуміло, він може бути націоналізований. Але будемо сподіватися, що він її виконає, тому що у нас на програму рекапіталізації надано три роки. І на сьогодні в нас є етапи, точки заміру, коли ми перевіряємо адекватність капіталу – 0,5, 7 % і в результаті 10 %. Зрозуміло, що це треба виконати. У нас пройшов майже рік від початку першого етапу рекапіталізації. Але ж у нас ще є два роки. Треба виконувати етапи», – констатувала В. Гонтарева (*Finbalance* (<http://finbalance.com.ua/news/Hontareva-NBU-nikoli-ne-vidpravit-Privatbank-u-Fond-harantuvannya>). – 2016. – 27.10).

***

Міжнародний валютний фонд вважає можливим те, що Україна зможе отримати черговий транш коштів за програмою співпраці цього року. Про це під час брифінгу заявив директор департаменту комунікацій МВФ Д. Райс, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1613672-mvf-nazvav-mozhlyvim-otrimannya-ukrayinoyu-chergovogo-transhu-tsogo-roku>).

«Я думаю, що це можливо. Знову ж таки, це залежить від прогресу в рамках обговорень (з місією МВФ), які пройдуть на початку листопада», – повідомив Д. Райс, відповідаючи на запитання, чи є можливість того, що Україна зможе отримати черговий транш коштів цього року (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1613672-mvf-nazvav-mozhlyvim-otrimannya-ukrayinoyu-chergovogo-transhu-tsogo-roku>). – 2016. – 28.10).

***

На складах теплоелектростанцій і теплоелектроцентралей України є 1,9 млн т, що становить 68 % від об'ємів, раніше затверджених Кабміном для опітального сезону.

Україне для успішного проходження опітального сезону в цілому потрібно 2,8 млн т. Об цьому во время засідання громадського ради при Миненергоугля повідомила директор департаменту електроенергетического комплексу О. Буславец. «Запасы угля у нас составляют 1,9 млн т, из которых 900 тыс. т – это антрацитная марка угля и 1 млн т – это запасы газовых марок угля», – сказала она.

Ети запасы включають в себя уголь на складах теплоелектростанцій і теплоелектроцентралей всех форм собственности (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/387635/v-ukraine-vyrosli-zapasy-uglya>). – 2016. – 31.10).

***

ПАО «Мотор-Січ» (Запорозьє) в январе – сентябре 2016 г. уменьшило консолидированную чистую прибыль по международным стандартам финансовой отчетности (МСФО) на 25,72 % по сравнению с аналогичным периодом 2015 г. – до 1 млрд 883,61 млн грн.

Согласно отчету компании, консолидированный чистый доход ПАО за отчетный период сократился на 28,28 % – до 7 млрд 536,34 млн грн.

По данным компании, в январе – июне 2016 г. она получила 1 млрд 283,66 млн грн консолидированной чистой прибыли по МСФО, что на 19,27 % меньше, чем за аналогичный период 2015 г.

Консолидированный чистый доход ПАО «Мотор-Січ» за первое полугодие снизился на 26,82 % – до 5 млрд 063,09 млн грн (*Крылья* (<http://www.wing.com.ua/content/view/16916/38>). – 2016. – 25.10).

***

ГП «Авиакон», входящий в состав Госконцерна «Укроборонпром», улучшил все основные финансовые и производственные показатели за девять месяцев 2016 г. по сравнению с прошлым периодом.

В соответствии с отчетами, «Авиакон», который проводит модернизацию и

капитально-восстановительный ремонт вертолетов семейства Ми по стандарту НАТО AQAP 2120, показал увеличение дохода на 14 %.

Это позволило повысить среднюю заработную плату на предприятии сразу на 26 %, которая теперь составляет 10 тыс. 388 грн. В то же время за первые девять месяцев 2016 г. ГП «Авиакон» уплатило в бюджеты и целевые фонды налогов на сумму в 142, 8 млн грн, тем самым улучшив показатели прошлого года почти на 3 %.

Следует отметить, что ГП «Авиакон» в сентябре этого года подготовил для передачи военным три ударных вертолета Ми-24ПУ1, которые отличаются повышенной защитой, благодаря установлению сверхсовременного комплекса защиты АДРОС, от Нежинского НПК «Прогресс». Этот комплекс сбивает с курса ракеты с тепловым наведением, благодаря чему воздушная машина защищена от переносных зенитно-ракетных комплексов типа «Игла» и Stinger, а также ракет «воздух-воздух» типа Р-60 и Р-73. Кроме того, на Ми-24ПУ-1 установлены новые более мощные отечественные двигатели, а возможности воздушной машины значительно расширились благодаря современным прицельным и навигационным комплексам, которые позволяют эффективно решать задачи даже в полной тьме.

Эти вертолеты, вместе с другими 119 образцами вооружения от предприятий – участников госконцерна, были переданы в состав Вооруженных сил Украины 15 октября в Чугуеве (Харьковская область). Сейчас эти вертолеты находятся в распоряжении армейской авиации командования Сухопутных войск (*Крылья (<http://www.wing.com.ua/content/view/16949/38>). – 2016. – 31.10*).

***

За последние пять лет объем китайских инвестиций в ПАО «ФЭД» (Харьков) составил 30 млн долл. Об этом сообщили в компании «ФЭД». Как уточнили в компании, через ГК «Укрспецэкспорт» «ФЭД» участвует в государственных программах Китая по строительству пассажирских самолетов МА700 и С919. «ФЭД» занимается гидравлической системой самолета МА700 и топливным насосом самолета С919.

По словам председателя правления ПАО «ФЭД» В. Попова, если за два года в Украине построили четыре пассажирских самолета, то в Китае планируется выпускать 100 воздушных судов в год. «Уверен, что мы будем наращивать темпы, участвовать в госпрограммах Китая. Рассчитываем, что при успешном сотрудничестве с китайскими партнерами объем инвестиций составит 10 млн долл. в год», – заявил В. Попов.

Он подчеркнул, что разработки компании уникальны и не имеют аналогов в мире. «Компания производит весь цикл работ – от проектирования до изготовления конечной продукции», – подчеркнул В. Попов (*Status quo (http://www.sq.com.ua/rus/news/novosti/28.10.2016/kitay_investiroval_v_harkovsku_yu_kompaniyu_30_millionov_dollarov). – 2016. – 28.10*).

***

В Украине будут собирать Skoda Kodiaq.

Приобрести новинку можно будет уже в марте 2017 г., то есть на месяц позже, чем на европейском рынке.

Кроссовер Skoda Kodiaq относится к классу SUV и будет использовать

платформу MQB, которую уже применяют для производства Volkswagen Tiguan и SEAT Ateca.

В компании «Еврокар» отметили, что будут выпускать те же модификации, что и на западном рынке.

Стоимость этих автомобилей для Украины пока не определена: «Все будет зависеть от предполагаемого объема продаж», – говорит директор по маркетингу компании «Еврокар» Е. Кубишина. В Европе их цена стартует от 24,5 тыс. евро. В Украине цена Skoda обычно почти не отличается от европейской.

Директор по маркетингу компании «Еврокар» отмечает, что конкурировать Skoda Kodiaq на украинском рынке будет с наиболее продаваемым по итогам последних девяти месяцев кроссовером Kia Sportage, а также с Hyundai Santa Fe, стоимость которых начинается от 18,8 тыс. и 33,3 тыс. евро соответственно.

«Эта модель будет ближе к Hyundai Santa Fe», – сообщает директор по маркетингу группы компаний «АИС» С. Боровик. По его словам, Kia Sportage – это компакт класс, а Santa Fe – среднеразмерный кроссовер. «У Skoda Kodiaq и Hyundai Santa Fe салон больше, чем у Sportage», – объясняет С. Боровик.

Собирать новые кроссоверы будут на закарпатском заводе «Еврокар», и степень локализации при этом не превысит 50 %, как и в случае с другими моделями этой марки, выпускаемых в Украине. «То есть без покраски и сварки, – поясняет аналитик ИК “Арт-Капитал” А. Андрейченко. – Объемы продаж, скорее всего, будут недостаточными для того, чтобы заниматься мелкоузловой сборкой» (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/387627/v-ukraine-nachnut-sobirat-novuyu-inomarku>). – 2016. – 31.10).

***

К концу 2016 г., как заявляет вице-премьер А. Розенко, депутаты должны принять закон «Об энергетической эффективности зданий».

В документе сказано: все здания за счет собственников должны пройти энергетический аудит, то есть разобраться, из-за чего дома теряют тепло. Проводить аудит будут эксперты.

Кроме того, для отдельных зданий придется оформить сертификат энергетической эффективности.

Как сказано в документе, энергетический аудит пройдут все объекты строительства и уже возведенные здания за счет владельцев. Как отмечают эксперты, качественно выполненный энергоаудит в многоэтажке может обойтись в 9,5–13 тыс. грн.

Стоимость исследования зависит от площади дома и от того, какое оборудование использует аудитор. Качество энергоаудита очень важный аспект. Например, если будут выполнены все расчеты по возможным мероприятиям, то можно принимать участие в городских «грантовых» программах, таких как «70/30», обратиться в банк для получения кредита на энергомодернизацию или же самостоятельно реализовать предложенный энергоаудитором план по утеплению.

Примерная стоимость энергоаудита для многоэтажек: до 100 квартир – 9,5 тыс. грн, до 300 квартир – 12 тыс. грн, до 350 квартир – 13 тыс. грн.

Помимо энергоаудита, отдельным зданиям придется оформить сертификат энергоэффективности: новостройкам, зданиям, которые сдаются в аренду как

минимум на год, и местам общего пользования с площадью от 250 кв. м.

Сертификат считается действительным 10 лет при условии, если за это время здание не будет утепляться. Тем, кто сертификат не получит, придется заплатить штраф от 3 тыс. 400 до 5 тыс. 100 грн. «Закон вступает в силу со дня, следующего за днем его опубликования, и вводится в действие с 1 января 2017 г.», – говорится в законопроекте.

Как поясняет зампред парламентского Комитета по вопросам строительства, градостроительства и ЖКХ А. Бабак, энергоаудит зданий – диагноз, который необходимо получить перед тем, как утеплять здания. «Когда мы идем к врачу, мы хотим, чтобы нам перед лечением поставили диагноз. Также и наши дома, чтобы мы сегодня не инвестировали деньги в утеплители 5 см толщиной и уничтожали наши дома, мы должны получить диагноз энергетического состояния наших домов от профессионала», – поясняет он (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/387632/vseh-ukraintsev-obyazhut-provesti-energoaudit-svoih-kvartir>). – 2016. – 31.10).

***

Українські підприємства наростили поставки за кордон соняшникової, соєвої олії та маргарину. Про це повідомляє прес-служба Українського клубу аграрного бізнесу.

За даними Державної фіскальної служби, у січні – вересні 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. спостерігається зростання торгівлі сільськогосподарською продукцією. Так, експорт зріс на 1,9 % – до майже 10,4 млрд дол., імпорт – на 11 %, сягнувши майже 2,8 млрд дол.

Частка експорту аграрної продукції в загальній структурі зросла з 36,3 % (за січень – вересень 2015 р.) до 40,2 % у 2016 р.

Нарощення поставок спостерігається лише по групі товарів «олії та жири» – на 21,2 %.

Основною подібного зростання є нарощення обсягів реалізації соняшникової олії на 24,2 % (+498,3 тис. т порівняно із січнем – вереснем 2015 р.). Також Україна значно збільшила поставку соєвої олії – на 5,3 тис. т та маргарину – на 3 тис. т. Скорочення експорту відбулося у групах харчових продуктів, продукції тваринництва і продукції рослинництва на 8,8, 8,7 і 1,4 % відповідно.

Крім того, частка імпорту аграрної продукції в загальній структурі імпорту, порівняно із січнем – вереснем 2015 р., зросла з 9,2 до 10,2 % у 2016 р. по всіх групах товарів.

Найбільше зросли поставки з-за кордону жирів та олії тваринного або рослинного походження – на 34 %, за рахунок нарощення закупівлі пальмової олії на 53,2 %. Також спостерігається зростання імпорту продукції тваринного походження – на 16 %, в основному за рахунок нарощення обсягів імпорту замороженої риби на 47,8 %. Обсяги імпорту готових харчових продуктів і продуктів рослинного походження зросли на 8 і 10 % відповідно (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/castka-agrarnoi-produkcii-u-strukturi-eksportu-ukraini-zroslo-do-402>). – 2016. – 27.10).

***

Сьогодні відсоток ПДВ виробники просто не перераховували до ДФСУ, а залишали собі як дотацію. Нова концепція полягає в тому, щоб повернути рівноцінні кошти аграріям у вигляді дотацій. Про це заявив президент Української аграрної конфедерації Л. Козаченко, передає прес-служба організації.

«Сьогодні відсоток ПДВ виробники просто не перераховували до ДФСУ, а залишали собі як дотацію. Наша концепція полягає у тому, щоб повернути рівноцінні кошти аграріям у вигляді дотацій. Тобто виробник сплачує ПДВ, ДФС за фактом оплати відправляє ці кошти на Державне казначейство. Казначейство при розрахунках має повертати цей відсоток ПДВ як дотацію виробнику», – зазначив Л. Козаченко.

На його думку, за рік за новою системою казначейство повинно віддати приблизно 5 млрд грн. «Ці гроші знайдуться дуже легко за рахунок збільшення податку на землю (законопроект уже внесено) або приватизації державного майна, яке знаходиться на балансі Мінагрополітики», – додав він.

Л. Козаченко зауважив, що у світовій практиці немає подібних аналогів. «Зазвичай у країнах світу дозвіл на дотації надається через профільне міністерство. Якщо у нас і запровадили б подібну систему, то вона все одно працювала б не так, як у Європі, – прокоментував він. – У нас виробник спочатку іде до райради подавати заявку на відшкодування ПДВ. Проте місцеві чиновники не зацікавлені у тому, щоб просто видати необхідні документи. І це проблема на всіх рівнях, закінчуючи вищими. Бюрократія та корупція призводили до того, що виробники віддавали 40 % суми, яку держава повинна була повернути. Гіршим було те, що ці дотації аграрії взагалі не могли отримати, навіть коли заплатили певну суму чиновникам. Корупційна проблема нівелювала всі благородні схеми дотацій фермерів, які йшли через Мінагрополітики. Спецрежим для них був вимушеним спасінням – все було автоматично і без участі чиновників».

За його словами, слабкі сторони альтернативної концепції тільки в тому, що джерелом дотацій повинен бути спецфонд бюджету, який формується за рахунок арешту й передачі державі нагробованих коштів В. Януковича або проблемних кредитів фермерів через Укрдержфонд підтримки фермерів, які не всі могли повернути за минулі роки. Крім того, джерелом надходження коштів до спецфонду є продаж державної власності, якщо вона приватизується (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/uak-proponue-agrariam-novij-mehanizm-viplati-dotacij>). – 2016. – 30.10).

***

ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» (ДПЗКУ) найближчим часом планує розпочати форвардні закупівлі зернових у розмірі понад 500 тис. т. Про це повідомляє прес-служба підприємства.

Про це домовилися президент Китайської національної корпорації машинної промисловості і генеральних підрядів (СЕС) Я. Цзін і в. о. голови правління ПАТ «ДПЗКУ» О. Григорович.

«Для забезпечення ефективної роботи корпорації та з метою підтримки вітчизняних сільгоспвиробників, ми плануємо реалізувати програму закупівель озимих та ярих культур майбутнього врожаю, на що буде направлено понад

1,1 млрд грн авансових платежів згідно з кредитним договором із ССЕС. Відповідне погодження з боку ССЕС ми отримали після успішного завершення переговорів з китайською стороною», – повідомив О. Григорович.

За його словами, держкорпорація планує в три етапи закупити до 200 тис. т продовольчої та фуражної пшениці, 200 тис. т кукурудзи та до 150 тис. т ячменю та сої.

«Нам вдалось суттєво активізувати нашу співпрацю з ССЕС у рамках реалізації спільного проекту з поставок українських зернових до Китаю та інших напрямів спільної діяльності, передбачених генеральним та кредитними договорами. До речі, форвардні закупівлі саме озимих культур корпорація здійснюватиме вперше за шість років існування», – підкреслив в. о. голови правління О. Григорович (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/dpzku-planue-zakupiti-zerna-na-11-mlrd-griven>)). – 2016. – 27.10).

***

Міністр агрополітики Т. Кутовий презентував французькій спільноті перспективи інвестицій в аграрний сектор України. Про це повідомляє прес-служба відомства.

Т. Кутовий наголосив, що серед привабливих для інвестицій напрямів АПК України може бути участь потенційних інвесторів у приватизації державних підприємств аграрного спрямування, а також інвестиції у виробництво продукції АПК з більшою доданою вартістю.

Міністр нагадав, що між Україною і Францією діє українсько-французька робоча група з питань сільського господарства, яка визначає основні пріоритети співпраці в агропромисловому комплексі. «Основними напрямками, у яких зацікавлена Україна, є рослинництво, виноградарство та виноробство, тваринництво та ветеринарна медицина, співробітництво з питань здійснення економічного моніторингу та аналізу сільськогосподарських ринків», – зазначив він.

При цьому Т. Кутовий додав, що велике значення для розширення співпраці має залучення фінансової та технічної допомоги Франції як у двосторонньому форматі, так і в рамках співпраці Україна – ЄС. Зокрема, у підтримці розвитку фермерських господарств, органічному виробництві, запровадженні географічних зазначень сільгосппродукції в Україні та розвиток локальних брендів.

«Нам важливо співпрацювати та конкурувати з європейськими партнерами, правильно показувати наші можливості та завжди бути попереду», – сказав Т. Кутовий (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/kutovij-proponue-francuzam-investuvati-v-apk-ukraini>)). – 2016. – 31.10).

***

Власти Ірака собираются заключить соглашение с Украиной на поставку продуктов агропромышленного сектора, в основном зерна, курятины, яиц, муки и подсолнечного масла (<http://news.eizvestia.com/news-finance/full/124-irak-gotov-importirovat-ukrainskie-produkty>).

Ирак импортирует множество продуктов и ежегодно тратит на пищевые продукты порядка 30 млрд долл., информирует eizvestia.com.

Официальный товарооборот между Ираком и Украиной сейчас составляет

всього 1,5 млрд долл., и это очень небольшая цифра. По словам М. Аль Кафаджи, представителя холдинга Khafaji Group в Украине, в Ираке не знают, что такое украинская продукция, поскольку украинские производители практически не продвигают свои бренды за границей, а при этом украинское куриное мясо ничуть не хуже бразильского, которое закупает Ирак, однако украинская продукция будет обходиться намного дешевле.

Так происходит потому, отмечает М. Аль Кафаджи, что бразильские экспортеры тратят миллионы на продвижение своих продуктов за границей. Еще одной проблемой, из-за которой сотрудничество с Украиной не налажено, является тот факт, что Ирак находится в черном списке банковской системы, отметил представитель компании (*Экономические известия* (<http://news.eizvestia.com/news-finance/full/124-irak-gotov-importirovat-ukrainskie-produkty>). – 2016. – 26.10).

***

Фахівці Держпродспоживслужби і представники компетентного органу Ісламської Республіки Іран домовилися про налагодження двосторонньої співпраці між Іраном та Україною у сфері ветеринарної медицини та безпечності харчових продуктів. Про це повідомляє прес-служба Мінагрополітики.

Відповідна домовленість була досягнута під час зустрічі, на якій сторони презентували свої компетентні органи та особливості їхньої роботи.

За словами директора департаменту з питань спеціальних організацій, громадських зв'язків і міжнародних питань Організації ветеринарної медицини Ірану Х. Ехтіярзаде, Іран зацікавлений у налагодженні експорту до України морепродуктів, зокрема креветок, а також ветеринарних препаратів та кормових добавок.

У свою чергу представники Держпродспоживслужби наголосили, що українська сторона планує постачати на ринок Ірану продукцію тваринного походження та корми. Наразі Україна експортує до Ірану фуражну кукурудзу.

За результатами зустрічі іранська сторона запропонувала українським колегам розглянути питання щодо укладання двостороннього меморандуму про співробітництво у сфері санітарних, ветеринарно-санітарних і фітосанітарних заходів (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukraine-ta-iran-spivpracuvatimut-u-sferi-vetmedicini-ta-bezpecnosti-produktiv>). – 2016. – 31.10).

***

Протягом останніх років потужність олійноналивних терміналів в Україні збільшилася вдвічі і досягла 1 млн т одноразового зберігання. Про це розповів виконавчий директор компанії «Термінал-ППСС» Д. Фалько.

За його словами, склалося три основні кластери, які лідирують у перевалці цих вантажів – порти «Чорноморськ», «Миколаїв» і «Южний». У кожного є свої конкурентні переваги.

«В Одесі та “Южному” глибини більше, ці порти ближче до Босфору, що дає економію на фрахт. Зате Миколаїв ближче до центру України, де вирощується основна частина олійних, і з урахуванням наземної доставки виробники цих регіонів дивляться в бік Миколаєва. З логістики наземної ми виграємо у конкурентів 7 дол., а по фрахту – програємо близько 2 дол.», –

вказав Д. Фалько.

Він додав, що поширюється практика двох суднозаходів – коли після Миколаєва судно довантажується в «Южному» або «Чорноморську». «При цьому якщо кілька років тому лідерство за обсягами перевалки було за миколаївськими портами, то в 2014–2015 рр. на перше місце вийшов «Чорноморськ»», – прокоментував Д. Фалько.

За його словами, Миколаїв повертає собі лідерство. Очікується, що в сезоні 2015/16 через порти регіону буде перевалено близько 2 млн т (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/potuznist-olijnonalivnih-terminaliv-v-ukraini-zbilsilasa-vdvici>). – 2016. – 28.10).

***

Україна у вересні поточного року експортувала 4,3 тис. т льону-кудряшу порівняно з 2,5 тис. т у серпні 2016 р. і 4,6 тис. т у вересні 2015 р. Про це повідомляє «Агропортал».

Як відзначають аналітики видання, третій сезон поспіль спостерігається тенденція скорочення експортних показників першого місяця маркетингового року. При цьому до кінця сезону, навпаки, проявляється тенденція нарощування експорту, аж до рекордних показників.

Така ситуація пояснюється дещо збільшеним в останні роки інтересом аграріїв до цієї нішевої олійної культури, що, відповідно, відбивається на збільшенні експортного потенціалу України в цьому сегменті ринку.

У вересні поточного року льон уже поставлено у 27 країн, серед яких лідируючі позиції зайняли країни ЄС (53 % усього експорту), потіснивши лідера 2015/16 сезону – В'єтнам (33 %) (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukrainiskij-lon-eksportuetsa-v-27-krajin>). – 2016. – 27.10).

***

Станом на 25 жовтня озимими зерновими було засіяно 6,1 млн га (83 % від плану), що перевищує показник до аналогічної дати роком раніше на 71 тис. га. Про це згідно з даними Мінагрополітики пише «Інфоіндустрія».

Зокрема, озимого пшеницею і тритикале засіяно 5,4 млн га (86 %), житом – 150 тис. га (102 %), ячменем – 592 тис. га (59 %).

Крім того, сівба озимого ріпаку виконана на 781 тис. га (108 %).

Підготовка ґрунту під посів озимих виконана на 7,96 млн га (98 %) (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ozimimi-zasiano-61-mln-ga>). – 2016. – 27.10).

***

У 2016–2017 рр. міжнародна організація «Генеральна комісія з питань рибальства в Середземному морі ФАО» (ГКРС ФАО) уперше реалізує в Україні масштабний проект з наукових досліджень і технічної допомоги українській рибній галузі. Про це повідомляє прес-служба Держрибагентства.

Відповідну угоду щодо реалізації в Україні проекту «Технічна допомога для ведення відповідального рибальства і сталої аквакультури» голова Держрибагентства Я. Ковалів і виконавчий секретар ГКРС А. Срур підписали 25 жовтня в Бухаресті.

Реалізація угоди розпочнеться вже у 2016 р. і буде завершена до 16-20 жовтня 2017 р., коли розпочнеться 41 сесія ГКРС. Усі фінансові витрати для забезпечення технічної допомоги в рамках угоди на себе взяла ГКРС ФАО.

«Фактично вперше в історії незалежної України міжнародна організація долучиться до підтримки наукових досліджень стану рибних запасів Чорного моря. Це дасть змогу істотно покращити оцінку стану популяцій риб, лімітів для їх промислового вилову, необхідних програм відтворення», – зазначив Я. Ковалів.

Крім того, у північно-західній частині Чорного моря будуть проведені комплексні дослідження з метою визначення перспективних видів для марикультури – рибного фермерства з розведення морських видів риби. «Разом з експертами з ГКРС ФАО ми визначимо, вирощування яких видів у Чорному морі буде ефективним та економічно обґрунтованим, які технології варто застосовувати. Це дасть величезний поштовх для розвитку рибного фермерства в Україні. Для того щоб на прилавках наших магазинів лежала не імпортна риба, а вітчизняна морська риба та молюски» – додав Я. Ковалів.

Угодою також передбачено проведення ГКРС ФАО тренінгів для українського рибоохоронного патруля відповідно до норм і стандартів міжнародних угод та положень (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukrainska-ribna-galuz-vperse-otrimaetechnicu-dopomogu-vid-fao>)). – 2016. – 27.10).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Національний банк України погіршив прогноз зростання ВВП у середньостроковій перспективі, знизивши його до 2,5 % у 2017 р. і 3,5 % у 2018 р., передає УНН з посиланням на прес-службу регулятора (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1613487-natsbank-pogirshiv-prognoz-zrostannya-vvp-u-2017-2018-rokakh>).

«Прогноз економічного зростання Національного банку на 2016 р. залишається незмінним – 1,1 %. У середньостроковій перспективі очікуються більш помірні темпи зростання, ніж прогнозувалося раніше: у 2017 р. – на 2,5 %, у 2018 р. – на 3,5 %», – ідеться в повідомленні.

Як зазначили в НБУ, головним чином зниження прогнозованих темпів зростання ВВП у ці роки пов'язано з переглядом припущень щодо зовнішньої кон'юнктури для українських експортерів (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1613487-natsbank-pogirshiv-prognoz-zrostannya-vvp-u-2017-2018-rokakh>)). – 2016. – 27.10).

***

Генеральная прокуратура совместно с Нацполицией и СБУ разоблачила должностных лиц банка «Финансы и кредит», которые незаконно вывели активы банка на сумму более одного 1 млрд грн. Об этом информировал Генеральный прокурор Ю. Луценко, сообщается на сайте ведомства.

Должностные лица банка «Финансы и кредит» с помощью нерезидентов Украины (одним из банков, который находится в Австрии), в том числе и одной

оффшорной компанії, конечный бенефициарный владелиц – гражданин Украины, бывший помощник народного депутата, незаконно вывели активы банка на сумму более 1 млрд грн.

Одному из участников преступной группы – гражданину Демченко – сообщено о подозрении в совершении уголовного преступления, предусмотренного ч. 5 ст. 191 УК Украины, за которое законом предусмотрено до 12 лет с конфискацией имущества.

Суд избрал меру пресечения в виде содержания под стражей с альтернативой внесения залога в сумме 41 млн 340 тыс. грн.

Правоохранительные органы проводили следственные действия в центральном столичном офисе признанного неплатежеспособным банка «Финансы и кредит», а также еще в одном его офисе на ул. Хрещатик.

Основным бенефициаром банка «Финансы и кредит» выступает украинский бизнесмен, народный депутат, мажоритарий и CEO горнорудной компании Ferrexpo К. Жеваго (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/28/24594167>). – 2016. – 28.10).

***

Антимонопольний комітет України оштрафував нафтотрейдерів на 204 млн 325 тис. 103 грн за узгоджені дії на ринку. Таке рішення комітет прийняв на своєму засіданні 28 жовтня 2016 р.

Зокрема, накладено штраф на:

- ТОВ «Золотий екватор» (бренд WOG) – 16 млн 194 тис. 532 грн;
- ТОВ «ВОГ рітейл» (бренд WOG) – 54 млн 36 тис. 332 грн;
- ПП «Окко нафтопродукт» (бренд ОККО) – 77 млн 880 тис. 872 грн;
- ТОВ «Альянс холдинг» (бренд SHELL) – 39 млн 711 тис. 226 грн;
- ПП «АМІК Україна» (до 8.05.2015 ПП «ЛУКойл-Україна») (бренд Аміс) – 12 млн 529 тис. 975 грн;
- ТОВ «Сокар петролеум» (бренд SOCAR) – 2 млн 533 тис. 812 грн;
- ТОВ «Параллель М ЛТД» (бренд Parallel) – 1 млн 438 тис. 354 грн.

Рішення прийнято після розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій між ТОВ «Золотий екватор», ТОВ «ВОГ рітейл», ПП «Окко нафтопродукт», ТОВ «Альянс холдинг», ПП «АМІК Україна» та ТОВ «Сокар петролеум» (далі – відповідачі), які протягом січня 2013 р. – січня 2016 р. встановлювали роздрібні ціни на світлі нафтопродукти.

Під час розслідування було встановлено, що протягом січня 2013 р. – січня 2016 р. відповідачі одночасно або майже одночасно (з інтервалом у декілька днів) змінювали роздрібні ціни реалізації бензину марки А-95 і дизельного пального шляхом зазначення цих цін на інформаційному табло на стаціонарних АЗС.

Такі дії призвели до усунення цінової конкуренції між нафтотрейдерами та спонукали інших учасників ринків встановлювати свої роздрібні ціни на необгрунтованому рівні, що призвело до зниження конкуренції на ринку в цілому

(Офіційний веб-сайт АМКУ (<http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/130989>). – 2016. – 28.10).

***

Група «ВТБ» готова продати бізнес в Україні, але покупця так і не вдалося знайти. Про це Lenta.ru повідомив член Наглядової ради банку «ВТБ» С. Дубінін.

«Уже були спроби продати цей бізнес, оскільки нормальних умов для роботи немає. Однак знайти покупця поки не вдається. Якщо і надалі не вийде реалізувати українські дочки, вони перетворяться з активу в збиток», – зазначив він. При цьому він підкреслив, що резерви під ці збитки вже створено.

Він додав, що українські структури більше не є стратегічно важливою частиною бізнесу групи. «Просто шкода, що економічні зв'язки рвуться», – сказав С. Дубінін.

Член Наглядової ради банку «ВТБ» також зазначив, що збиток російським банкам уже був нанесений раніше, нові обмеження значно не змінять ситуацію. «Рішення, запропоноване депутатами Верховної Ради, може тільки підвести ризику», – сказав він (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/387443/rosijskyj-vtb-ne-mozhe-znajty-pokuptsiv-na-svoyi-ukrayinski-dochky>)). – 2016. – 27.10).

***

В сентябре долг по выплате заработной платы в Украине увеличился на 4 % (на 76,23 млн грн) и на 1 октября составил почти 2 млрд грн. Об этом сообщает Государственная служба статистики.

Основная доля суммы долга пришлась на промышленность – 73,1 %, транспорт, складское хозяйство, почтовую и курьерскую деятельность – 9,5 %.

Сумма задолженности по зарплате экономически активных предприятий увеличилась в сентябре на 5,7 % (на 70,7 млн грн) – до 1,308 млрд грн.

Более половины задолженности по зарплате получилось в Луганской области – 25,1 %, Донецкой – 18,5 % и Харьковской – 10,1 % (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/28/24594577>)). – 2016. – 28.10).

***

Зношеність обладнання, вузлів і лінійної частини магістрального аміакопроводу досягла критичної точки і потребує невідкладної модернізації. Про це інформував В. Полозов, заступник директора ДП «Укрхімтрансміак».

«Обладнання і механізми не ремонтувалися багато років, технологічні системи морально застаріли. Ми на десятиліття відстали від передових розробок у цій сфері. Аміакопроводу вже понад 37 років, а проектний термін його експлуатації вже перевищено на 22 роки. У 2015 р. було отримано дозвіл Держгірпромнагляду на продовження терміну його експлуатації до 2020 р. І 2020 р. уже не за горами», – розповів про поточний стан технічної бази підприємства В. Полозов.

Він вважає, що процес модернізації перш за все гальмується відсутністю фінансового плану підприємства. «Кабінет Міністрів з подачі Мінекономрозвитку має затвердити фінплан до початку нового року на наступний фінансовий рік. Зараз кінець жовтня, а у нас немає фінплану на 2016 р. А без фінплану ми не можемо не лише нічого купити, а й навіть своєчасно забезпечити своїх співробітників засобами спецзахисту, як того

вимагає законодавство з охорони праці, – наголосив він. – З огляду на той факт, що моє призначення в. о. директора було при новому міністрові економічного розвитку С. Кубіві, упевнений, що йому немає жодного сенсу блокувати мою роботу на підприємстві. Я написав на його ім'я вже кілька листів з описом ситуації, яка склалася на підприємстві, і своїми пропозиціями. Тепер чекаю від нього відповіді».

За словами В. Полозова, модернізацію може бути заблоковано і в разі, якщо ВР прийме закон про підвищення рентної плати: «Зараз до Верховної Ради знову внесено законопроект зі змінами до Податкового кодексу, яким встановлюється ставка рентної плати на рівні 4,8 дол. Таким чином, ставка рентної плати становитиме 100 % тарифу, що унеможливить навіть поточну діяльність підприємства. Іншими словами, це призведе до його повної зупинки, не кажучи вже про капітальні інвестиції».

За попередніми прогнозами топ-менеджера, повну модернізацію підприємства за умови державної підтримки можна провести за п'ять років. «Зараз ми закінчуємо підготовку стратегічного плану розвитку підприємства на найближчих п'ять років. Для цього задіяні провідні вітчизняні інститути і Національна академія наук України. Ми плануємо, що протягом п'яти років, використовуючи власні кошти в розмірі 250 млн грн на рік, ми зможемо зробити з аміакопроводу сучасний комплекс», – підсумував В. Полозов (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/amiakoprovod-potrebue-negajnoi-modernizacii>)). – 2016. – 28.10).

***

Близько 20 % ветеринарних препаратів, які продаються в Україні, реалізуються нелегально і є підробкою. Про це 27 жовтня заявила заступник глави Комітету виробників ветеринарних препаратів при Європейській бізнес-асоціації (ЄБА), керівник відділу захисту здоров'я тварин компанії Bayer в Україні, Молдові, Азербайджані та Грузії Т. Седих.

При цьому вона додала, що, за оцінками деяких українських виробників, обсяг українського тіньового ринку може сягати 60 %. «Це означає, що кожна третя-четверта упаковка ліків для тварин – це в кращому випадку неефективні ліки, тому що вони зовсім не містять діючі речовини. А в гіршому випадку такий препарат може негативно впливати як на здоров'я тварини, так і на здоров'я людей, які споживають цю продукцію тваринного походження», – зазначила експерт.

За словами Т. Седих, найбільше підробок було виявлено серед антибіотиків.

Вона поінформувала, що, з огляду на досвід Євросоюзу, комітет ЄБА виступає за відновлення системи ліцензування виробників і продавців ветпрепаратів в Україні (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/tinovi-j-rinok-vetpreparativ-v-ukraini-stanovit-20>)). – 2016. – 30.10).

***

Плодоовочевий індекс «АПК-Інформ: овочі і фрукти» за попередній тиждень (з 22 по 28 жовтня 2016 р.) зріс ще на 1,9 % після стрибка одразу на 14,5 % тижнем раніше.

Таким чином за жовтень плодоовочева продукція в Україні подорожчала на

27,4 %, головним чином за рахунок зростання цін у сегменті тепличних овочів.

На попередньому тижні тепличні овочі знову стали основною причиною зростання вартості плодоовочевого кошика, подорожчавши на 3,4 %. При цьому подорожчання відбулося виключно в сегменті тепличного огірка та не було повністю компенсовано помідорами, що подешевшали, попит на які з боку експортерів різко знизився.

Вартість борщового набору овочів за тиждень знизилася на 2,3 % завдяки зниженню цін на моркву і капусту, проте «другий хліб» – картопля, яка знову подорожчала, – повністю компенсував це зниження.

Водночас фруктова корзина, яка дешевшала тижнем раніше через зростання пропозиції цитрусових нового врожаю, на попередньому тижні стабілізувалася. Попит і пропозиція всіх фруктів залишалися збалансованими, а продажі – досить активними (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/plodoovoceva-produkcija-protagom-zovtna-podorozcala-na-274>). – 2016. – 31.10).

***

Дефіцит груші в Україні перебуває на рівні 75–80 %, тому ця культура має значний потенціал для вирощування. Про це заявила президент Академії органічного садівництва Ekogarden В. Лановенко, пише AgroPortal.

За 2015 р. в Україні було вироблено 1,2–1,5 млн т яблук (за різними оцінками), груш – 186 тис. т.

«Структура споживання була наступною: яблука для свіжого споживання та переробки – 50/50. Водночас Україна імпортувала значну частину яблук, переважно з Польщі. З грушами ситуація дещо інша: 75–80 % груш були іноземного походження – в основному з Голландії та Бельгії. І вартість цих “заморських фруктів”, як правило, у два-три рази перевищує ціну вітчизняних. Відповідно, і продуктів переробки груш в Україні не так багато через нестачу сировини для їх виготовлення», – зазначила В. Лановенко.

За її словами, дефіцит груш в Україні на рівні 75–80 %, тому ця культура має значний потенціал для вирощування. Оптова вартість товарних груш на початку сезону збору перебуває в межах 20 грн, а навесні зростає до 35 грн.

«Отже, якщо взяти середню цінову політику – 20 грн, дохід з 1 га саду становить (45 т х 20 грн) 0,9 млн грн. Якщо ж продавати з березня, прибутковість становитиме (45 т х 35 грн) 1,6 млн грн. Для цього необхідно мати сховища з РГС або орендувати холодильники для зберігання продукції. Для порівняння, закупівельна вартість голландських груш у поточному році становить 40–50 грн», – прокоментувала президент Академії органічного садівництва Ekogarden (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/grusi-v-deficiti-75-80-importuetsa-z-gollandii-ta-belgii>). – 2016. – 27.10).

***

В III кварталі економіка США востановила ріст після вялої першої половини року. Ускорить ріст допомогли матеріально-производственные запаси і експорт. Об этом сообщает Bloomberg.

ВВП в III кварталі возрос на 2,9 % в годовом исчислении – самый большой ріст за два роки. За квартал до цього ріст був на рівні 1,4 %. Крупнейшая часть економіки – потребительские расходы – возросли на 2,1 %.

Рост товарно-материальных запасов восстановился в III квартале, после сокращения в предыдущие три месяца. Запасы внесли вклад в рост ВВП впервые с начала 2015 г. Вклад экспорта был самым высоким с последнего квартала 2013 г.

«Экономика продолжает двигаться вперед», – утверждает старший экономист в Moody's Р. Свит (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/28/24598437>). – 2016. – 28.10).

***

Инфляция в Германии в октябре достигла самого высокого уровня за два года. Это может сигнализировать об успешности политики ЕЦБ, так как ценовое давление растет в крупнейшей экономике ЕС. Об этом сообщает Reuters.

По предварительным данным Федерального бюро статистики, индекс потребительских цен, гармонизированный с другими странами ЕС, возрос на 0,7 % в годовом исчислении, после роста на 0,5 % в сентябре.

Последний раз индекс был на уровне 0,7 % в октябре 2014 г.

Негармонизированный индекс возрос на 0,8 % в этом месяце, после роста на 0,7 % в прошлом. Это также самый высокий показатель за два года (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/28/24596857>). – 2016. – 28.10).

***

Deutsche Bank вернулся к прибыльности в III квартале. Банку удалось сократить расходы, а прибыль от торговли ценными бумагами возросла. Об этом сообщает Bloomberg.

Чистая прибыль в III квартале возросла до 256 млн евро. За тот же период прошлого года банк получил убыток в 6,01 млрд евро. Прибыль от трейдинга – крупнейшего источника доходов банка – возросла на 10 %. Больше всего банку удалось заработать на торговле долгом и валютами.

Deutsche пытается вернуть доверие клиентов и инвесторов, после того как Министерство юстиции США потребовало от банка выплатить 14 млрд долл. за махинации при продаже ипотечных ценных бумаг перед кризисом 2008 г. Deutsche отказался платить эту сумму, утверждая, что остальные глобальные банки в таких делах платили намного меньше. Банк объявил о крупном сокращении персонала и продаже рискованных активов, чтобы нарастить капитал для оплаты возможного штрафа Минюста США.

«Мы продолжаем добиваться прогресса в реструктуризации банка. Тем не менее, в течение последних нескольких недель эти позитивные события были омрачены вниманием вокруг наших переговоров с Минюстом США. Это оказало дестабилизирующее воздействие. Банк прилагает все усилия, чтобы урегулировать этот вопрос как можно скорее», – заявил генеральный директор банка Д. Крайан (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/27/24585523>). – 2016. – 27.10).